

ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାକ ବାଣୀ

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ
فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ
وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيظًا (النساء: 81)

ଅନୁବାଦ- ଯେ କେହି ରସୁଲଙ୍କର ଆଜ୍ଞାପାଳନ କରେ, (ତେବେ ଜାଣିରଖ ଯେ) ସେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ପାଳନ କରେ; ଏବଂ ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ବିମୁଖ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ (ମନେରଖ ଯେ) ଆମେ ତୁମକୁ ସେମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ରୂପେ ପ୍ରେରଣ କରିନାହିଁ । (ନିସା: ୮୧)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مُحَمَّدٌ وَنُصَلِّيَ عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ وَعَلَى عِبِيدِهِ الْمُسِيحِ الْمَوْعُودِ

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ

ଖଣ୍ଡ

5

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ: ୫୦୦/-

15 ଅକ୍ଟୋବର 2020

www.akhbarbadarqadian.in

15 ଜଣା 1399 ହ.ଶ

27 ସପ୍ତମ୍ବର 1442 ହ.କ

ସଂଖ୍ୟା

42

ସମ୍ପାଦକ :

କମରୁଲ ହକ୍ ଖାନ୍

ସହ-ସମ୍ପାଦକ :

ମକସୁଦ୍ ଅଲୀ ଖାନ୍

ଅହମଦୀୟା ଖବର

ଅଲ୍ଲାହ୍‌ତାଲାକ୍ ଅସୀମ ଦୟା ବଳରୁ ସମ୍ଭବନା ହଜରତ ଅମିରୁଲ୍ ମୁମେନିନ୍ ଖଲିଫ୍‌ତୁଲ୍ ମସିହ ପଂଚମ^୧ଙ୍କୁ ଶଳ ଓ ମଙ୍ଗଳରେ ଅଛନ୍ତି । (ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୋଲିଲ୍ଲାଃ)

ହୁଜୁର ଅନ୍‌ଓର^୨ଙ୍କ ସୁସ୍ଥ, ସବଳ, ଦୀର୍ଘାୟୁ, ମହାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶେଷ ସୁରକ୍ଷାରେ ରହିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଦୁଆ କରିତାଳନ୍ତୁ । ଅଲ୍ଲାହ୍‌ତାଲା ହୁଜୁର^୩ଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସୁରକ୍ଷା, ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସମର୍ଥନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

॥ ଆମିନ୍ ॥ ॥
ଅଲ୍ଲାହୁମ୍ବା ଐୟଦ୍ ଜମାମନା ବେରୁହିଲ୍ କୁଦୁସ୍ ଓ ବାରିକଲନା ଫି'ଉମ୍‌ରିହି ଓ ଅମ୍‌ରିହି ॥

ନିଜର ଅଭ୍ୟାସକୁ ମାର୍ଜିତ କରନ୍ତୁ, କ୍ରୋଧରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ, ତାହାକୁ ବିନମ୍ରତା ଓ ବିନୟ ସ୍ୱଭାବରେ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଦୁଆ (ପ୍ରାର୍ଥନା) ଦ୍ୱାରା ଓ ତୌବାଃ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କର ଏବଂ ସଦକାତ୍ (ଦାନପୁଣ୍ୟ) ଦେବା ଜାରି ରଖ ଫଳତଃ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ତୁମ ଉପରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ଦୟା ଆଚରଣ କରିବେ

ହଜରତ ମସିହ ମରଦ^୩ଙ୍କ ନୀତି ବାଣୀ

ମୋ ନିକଟରେ ସରକାରଙ୍କ ନିୟମକାନୁନକୁ ବିରୋଧ କରିବା ହେଉଛି ବିଦ୍ରୋହ, ଯାହା ଏକ ଭୟଙ୍କର ଅପରାଧ ଅଟେ । ହିଁ ସରକାରଙ୍କର ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଯେ, ସେ ଏପରି ଅଫିସରମାନଙ୍କୁ ନିମୁକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ସମ୍ପନ୍ନ, ସଜୋତ ହୋଇଥିବା ସହିତ ଦେଶର ରୀତିନୀତି ଓ ଧାର୍ମିକ ପ୍ରଥା ସମ୍ମତରେ ଅବଗତ ଥିବେ । ଅତଏବ ତୁମେ ନିଜେ ଏହି ନିୟମକାନୁନକୁ ମାନିତଳ ଓ ନିଜର ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଓ ପଡୋଶୀମାନଙ୍କୁ ଏହି କାନୁନର ଲାଭ ଓ ସୁବିଧା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଅ । ମୁଁ ବାରମ୍ବାର ଏ କଥା କହୁଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଆ (ପ୍ରାର୍ଥନା) କରିବାର ସମୟ । ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଏହି ମହାମାରୀ ପଞ୍ଚାବ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଇଛି । ତେଣୁ ଜରୁରୀ ଅଟେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଚେତନ ଓ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଦୁଆ କରନ୍ତୁ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତୁ । ଏହା ହେଉଛି ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଯେ ଯେବେ ଈଶ୍ୱରୀୟ ଦଣ୍ଡ ଆସି ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପହଂଚିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତୌବାଃ ଅର୍ଥାତ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଉକ୍ତ ଈଶ୍ୱରୀୟ ଦଣ୍ଡରୁ ବଂଚାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଈଶ୍ୱରୀୟ ଦଣ୍ଡ ଆସି ତୌବାଃ (କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା) କରିବାର ଦ୍ୱାରକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ତୌବାଃ କରିନିଅ । ତେଣୁ ଯେଉଁଠି ସାଂସାରିକ ନିୟମକାନୁନ ପ୍ରତି ଏତେ ଭୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ସେଠି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କାନୁନକୁ ଲୋକମାନେ କାହିଁକି ଭୟ କରିବେ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଦଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଆସି ପହଂଚିଯାଏ ସେତେବେଳେ ତା'ର ସ୍ୱାଦ ଚାଖିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ

ବ୍ୟକ୍ତି ତହଜ୍ଜୁଦ୍ ନମାଜ ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ଉଠିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ପାଂଚବେଳା ନମାଜରେ ମଧ୍ୟ କୁନ୍ତୁର୍ (ଅର୍ଥାତ ବିଶେଷ ନିବେଦନ)କୁ ସାମିଲ କରନ୍ତୁ । ଏପରି ସମସ୍ତ କଥା ଯେଉଁଥିରେ ଈଶ୍ୱର ଅପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତି, ସେଥିରୁ ତୌବାଃ (ଅନୁତାପ) କରନ୍ତୁ । ତୌବାଃ ହେଉଛି ଏହା କି ଜଣେ ସମସ୍ତ ମନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଅପ୍ରସନ୍ନ କରୁଥିବା ବିଷୟକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଏକ ଆନ୍ତରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ଆଗକୁ ପାଦ ଥାପିଥାଏ ଓ ଧର୍ମ ପରାୟଣତାର ମାର୍ଗକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଜଣେ ନିଜର ଚରିତ୍ର ଓ ନୈତିକତାକୁ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ କାରଣ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ଦୟା ହୋଇଥାଏ । ନିଜର ଅଭ୍ୟାସକୁ ମାର୍ଜିତ କରନ୍ତୁ, କ୍ରୋଧରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ, ତାହାକୁ ବିନମ୍ରତା ଓ ବିନୟ ସ୍ୱଭାବରେ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ନୈତିକ ସଂସ୍କାର ସହିତ ନିଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ ମୁତାବକ ସଦକାତ୍ ଅର୍ଥାତ ଦାନପୁଣ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ଯେପରି ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା କହୁଛନ୍ତି “**ସୁତୁରମୁନତ୍ ତାଆମା ଅଲା ହୁବ୍‌ହି ନିସ୍‌କିନନ୍ ଓ ଯତିମନ୍ ଓ ଅସିରା (ଦହର:୯)**” ଅର୍ଥାତ ସେମାନେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ହେତୁ ଦରିଦ୍ର, ଅନାଥ ଓ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଖୁଆନ୍ତି ଏବଂ ଏକଥା କହିଥାନ୍ତି ଯେ ଆମେ ଖାସ୍ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରିବାପାଇଁ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଆମେ ସେହି ଦିନକୁ ଭୟ କରୁଅଛୁ ଯାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଙ୍କର ଅଟେ । ସଂକ୍ଷେପରେ ଏତିକି ଯେ ଦୁଆ (ପ୍ରାର୍ଥନା) ଦ୍ୱାରା ଓ ତୌବାଃ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କର ଏବଂ ସଦକାତ୍ (ଦାନପୁଣ୍ୟ) ଦେବା ଜାରି ରଖ ଫଳତଃ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ତୁମ ଉପରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ଦୟା ଆଚରଣ କରିବେ ।

(ମଲ୍‌ଫୁଜାତ୍ ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୧୯୨ ପ୍ରକାଶନ ୨୦୧୮ କାଦିୟାନ)

ମୁସଲମାନ ହେଉଛି ସେ ଯିଏ ଖୁଦାତାଲାକ୍ ପ୍ରେରିତ ସମସ୍ତ ଅୟିୟା (ଅବତାର)ମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଥାଏ ମୁଁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଉଛି ଯେ ମସିହ ମଉଦ ଆ:ସଙ୍କ ଦାବିକୁ ଖାମଖିଆଲି ଭାବେ ନ ଦେଖନ୍ତୁ, ଏତଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ଇସ୍‌ଲାମ୍ ପରି ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ହାତରୁ ଚାଲିଯିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି ।

ସୁରଃ ବକରାଃର ଆୟତ ନଂ ୧୩୭ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ହଜରତ୍ ମୁସଲିମ୍‌ହ ମଉଦ୍ ର:ଅ କହିଛନ୍ତି;

“ଏହି ଆୟତରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଯେ ମୁସଲମାନ ହେଉଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଖୁଦାତାଲାକ୍ ସମସ୍ତ ଅୟିୟାମାନଙ୍କୁ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଥାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ନବା ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ପ୍ରଭେଦ କରନାହିଁ । ଯେଉଁ ନବାମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ସେ ଜାଣିଛି ସେମାନଙ୍କ ନରୁଓତକୁ ସେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ । ସେହିପରି ଯାହାଙ୍କ ସମ୍ମତରେ ସେ ଜାଣିନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ନରୁଓତ ଉପରେ ମୋଟାମୋଟି ବିଶ୍ୱାସ ଆଣୁ । ଅର୍ଥାତ ସେ ଏ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୌମ୍ (ଜାତି)ରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର କୌଣସି ନା କୌଣସି ନବା ନିର୍ଦ୍ଦିତ ରୂପେ ଆସିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ

ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଶିକ୍ଷା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ତରଫରୁ ଆସିଛି ବୋଲି ମାନୁଅଛୁ । ଅତଏବ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଯୁଗ ବା ତା ପୂର୍ବ ଯୁଗର ସମସ୍ତ ନବାମାନଙ୍କର ନରୁଓତକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥାଏ ଏବଂ କୌଣସି ନବାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରିନଥାଏ, ସେ ହେଉଛି ମୁସଲିମ୍ । କାରଣ ସମସ୍ତ ନବାମାନଙ୍କ ନରୁଓତକୁ ମନାକ୍ତା ପରେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ଏ ବାକ୍ୟ କହିଛନ୍ତି କି ନହନ୍ତୁ ଲହୁ ମୁସଲିମୁନ୍ ଅର୍ଥାତ ଆମେ ତାହାଙ୍କର (ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର) ଆଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ଅଟୁ । ଏଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବାପରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମୁସଲମାନ ହୋଇଥାଏ । ଏହା କେବଳ ଇସ୍‌ଲାମ୍‌ର ବିଶେଷତା ଯେ ସେ ଦୁନିଆର ସମସ୍ତ ନବାମାନଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମର ଅନୁଗାମୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ଧର୍ମର ନବାମାନଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ପ୍ରତିବାଦିତ ତ କରିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ

ନବା ସ:ଆ:ସଙ୍କ ବାଣୀ

ମହାମାନ୍ୟ ନବା ଶିରୋମଣି ସ:ଆ:ସ ଜୋହର ଏବଂ ଅସର ନମାଜର କିରଆତ୍ (କୁରଆନ୍ ପାଠ) ମଧ୍ୟରୁ ବେଳେବେଳେ କିଛି ଆୟତ ଆମକୁ

ଶୁଣାଇ ଦେଉଥିଲେ

* ହଜରତ୍ ଅବୁ ମୁଆମ୍ମରଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ମୁଁ ହଜରତ୍ ଖୁବ୍‌ବାଦ୍ ର:ଅ ବିନ୍ ଅରତ୍‌ଙ୍କୁ ପଚାରିଲି: କଣ କେବେ ନବା ସ:ଆ:ସ ଜୋହର ଏବଂ ଅସର ନମାଜରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଆୟତ (ଉକ୍ତ ସ୍ୱରରେ) ପାଠ କରିଛନ୍ତି କି ? ଏଥିରେ ସେ କହିଲେ ହିଁ । ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି ଯେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଏପରି ପାଠ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ଆପଣ କିପରି ଜାଣନ୍ତି ? ସେ କହିଲେ: ହଜୁରଙ୍କ ଦାଢ଼ି ହଲିବାରୁ ଜଣାପଡ଼େ ।

* ଅବୁ କତାଦାଃଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ: ନବା ସ:ଆ:ସ ଜୋହର ଏବଂ ଅସର ନମାଜର ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ରେକାତରେ ସୁରଃ ଫାତିହା ସହିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୁରଃ ପଢ଼ନ୍ତି ଓ କେବେକେବେ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଶୁଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

* ହଜରତ୍ ବରାଅ ର:ଅଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ମୁଁ ନବା ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ଜଣା ନମାଜରେ ସୁରଃ ଓଡ଼ିତିନି ଓ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ପାଠ କରିବାର ଶୁଣିଛି । ମୁଁ କାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଶୁଣିନାହିଁ ଯିଏ ଏମିତି ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱର ଓ କୁରଆନ୍ ପଢ଼ିବାର ଶୈଳୀରେ ଆପଣ ସ:ଆ:ସଙ୍କଠାରୁ ଭଲ ପଢ଼ୁଥିବେ ।

* ହଜରତ୍ ଜାବିର୍ ର:ଅ ବିନ୍ ସମରାଃଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଯେ ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର:ଅ ହଜରତ୍ ସାଆଦ୍ ର:ଅ (ବିନ୍ ଅବି ଓ କାସ)ଙ୍କୁ କହିଲେ: ଲୋକମାନେ ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାରେ ଆପଣଙ୍କର ଆପତି ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଏପରି କି ନମାଜ ସମ୍ପନ୍ନରେ ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଶୁଣି ହଜରତ୍ ସାଆଦ୍ ର:ଅ କହିଲେ: ମୁଁ ତ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ରେକାତ ନମାଜ ଲମ୍ବା ପଢ଼ାଇଥାଏ ଓ ତା'ପର ଦୁଇ ରେକାତକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ପଢ଼ାଇଥାଏ । ମୁଁ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ନମାଜ ପାଠ କରିବାର ଶୈଳୀକୁ ଅନୁକରଣ କରିବାରେ କେବେ ହେଲା କରେନାହିଁ । ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର:ଅ କହିଲେ: ଆପଣ ସତ୍ୟ କହିଛନ୍ତି । ଆପଣ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମ୍ମତରେ ମୋର ମଧ୍ୟ ଏହି ଧାରଣା ଥିଲା ।

(ସହି ବୁଖାରି, ଖଣ୍ଡ-୨, କିତାବୁଲ୍ ଅଜାନ୍)

ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ନବୀମାନଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ପ୍ରତି କୌଣସି ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥାନ୍ତି । ଇସ୍ଲାମ୍ ସମସ୍ତ ଅବତାରମାନଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ କରିଥାଏ । ସେ ବନି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ହୁଅନ୍ତୁ, ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ବା ଇରାନର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାନ୍ତୁ ବା ଦୁନିଆର କୌଣସି ଦେଶରେ ସେ ସୁଧାରକାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ବିସ୍ତାର ବିଶ୍ୱାସ ନୁହେଁ ବରଂ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ । ଯଦି ବିସ୍ତାର ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଓ ମା ଉତିୟନ୍ ନବିୟୁନା ମିର୍ରବବିହିମ୍ କହି ସେହି ସମସ୍ତ ନବୀମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇନଥାନ୍ତା ଯାହାଙ୍କର ନାମ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଜାଣିନାହିଁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଚରିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ କେଉଁଠି ହେଲେ ବି ଚର୍ଚ୍ଚା କରିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ଷେପରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିବା ଜରୁରୀ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ।

ମୁଁ ଏ ଅବସରରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଇବାକୁ ଚାହୁଁଅଛି ଯେ ଖୁଦାତାଲା କହିଛନ୍ତି କି ଯିଏ ସମସ୍ତ ନବୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଥାଏ ସେ ହେଉଛି ମୁସଲମାନ ହଜରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସ ଆସିବାକୁ ଥିବା ମସିହକୁ ନବୀମୁଲ୍ଲାହ୍ (ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍ଲାହ୍ ନବୀ) ରୂପେ ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି । ଏ ଯୁଗରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମସିହକ୍ ଅଙ୍ଗୀକାର ଅହେମଦାୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ପୂରଣ ହୋଇସାରିଛି । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଇସ୍ଲାମ୍ ସହିତ ନିଜକୁ ଯୋଡୁଅଛି, ତାହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଏହା କି ସେ ସଚେତନ ହୋଇଯାଉ ଏବଂ ତାଙ୍କର (ଅର୍ଥାତ ମସିହ ମଉଦକର) ଦାବାକୁ ଅଣଦେଖା ନ କରୁ କାରଣ ଏହି ଅଣଦେଖା ଦ୍ୱାରା ଇସ୍ଲାମ୍ ପରି ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ହାତରୁ ଚାଲିଯିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ମୁସଲମାନ ହେଉଛି ସେ ଯିଏ ଖୁଦାତାଲାଙ୍କ ସମସ୍ତ ନବୀମାନଙ୍କୁ ମାନିଥାଏ । ତେଣୁ ମସିହ ମଉଦକ୍ ନବୁଓତ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ବାଦ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ମୁସଲମାନମାନେ ଏଥିପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।”

(ତତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କବୀର, ଖଣ୍ଡ-୨, ପୃ- ୨୧୦-୨୧୧.....୨୦୧୦)
 ❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

ପୃଷ୍ଠା- ୧୧ ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ .....
 ଶାରା ଦୁନିଆର ସମ୍ପତି ମିଳିଯାଇଛି ।
 ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଅତଏବ ଆମର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ, ଯଦି ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲାଙ୍କ ଉପାସନା ଏବଂ ମସଜିଦ୍ ହକକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଇଚ୍ଛା ରଖିଅଛି ତେବେ ତା ପାଇଁ ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ, ସେ ମାନବ ଜଗତିର ଅଧିକାରକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁ । ଜଣେ ମୁସଲମାନର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଇଶ୍ୱର ଉପାସନା ଓ ମାନବଜାତିର ସେବା ଆପୋଷରେ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ଜଡ଼ିତ । ଯଦି ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଅନ୍ୟକୁ ଦୁଃଖ ଓ କଷ୍ଟ ଦେଉଥାଏ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଏ ନାହିଁ ତେବେ ସେ ନିୟମିତ ଯଦି ଉପାସନା କରୁଥାଏ ତାହା ହେଲେ ତା'ର ସମସ୍ତ ଉପାସନା ନିରର୍ଥକ ଓ ବେକାରରେ ଯିବ । ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲା ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ର ସୁରାଃ ଅଲ୍‌ମାଉନ୍‌ର ଆୟତ ନଂ ୩-୭ ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛନ୍ତି ଯେ, ଯେଉଁବ୍ୟକ୍ତି ଅନାଥମାନଙ୍କୁ ଚିରସ୍କାର କରେ ଓ ଦୁଃଖ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଖାଇବାପାଇଁ ଦିଏ ନାହିଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିର ନମାଜ ପାଠ କରିବା ତା'ପାଇଁ ଅଭିଷାପ ହୋଇଯିବ । କାରଣ ଏହିଭଳି ଲୋକମାନେ ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ନମାଜ ପଢ଼ିଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରାଣୀଜନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ପୂରଣ କରିନଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଭଳି ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଆ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇନଥାଏ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍‌ର ଏହି ବାକ୍ୟରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ, ଏହିଭଳି ଲୋକମାନଙ୍କର ଉପାସନା ବେକାର ଓ ଏହା ହେଉଛି କପଟି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯିବ । ଅତଏବ ଗୋଟିଏ ମସଜିଦ୍ ଏପରି ଯିଏ ଆମର ଧ୍ୟାନକୁ କେବଳ ଖୁଦାତାଲାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ କରିନଥାଏ ବରଂ ମାନବ ସମାଜର ଅଧିକାର ଓ ମାନବ ସେବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଏହିଭଳି ମସଜିଦ୍ ପଛରେ ଏହି ପୂଣ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଥିବ ସେତେବେଳେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଏହିଭଳି ମସଜିଦ୍‌ରୁ ଭୟଭିତ ହେବାର କିଛି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଇସ୍ଲାମ୍ ବାରମ୍ବାର ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ରଖିବାପାଇଁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାପାଇଁ ଜୋର୍ ଦେଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସୁରାଃ ନିସାର ଆୟତ

ନଂ ୩୭ ରେ ଯେଉଁଠି ପବିତ୍ର କୋରାନ୍ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ, ସେ ନିଜ ମାତାପିତା ଓ ନିଜ କୁଟୁମ୍ବର ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ସ୍ନେହ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବ ସେଠାରେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ସେ ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଅଭାବ ଓ ଅସୁବିଧାକୁ ମଧ୍ୟ ଦୂର କରୁ ଏବଂ ପୁଣି ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଦେବାପ୍ରତି ବିଶେଷରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଜଣେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ନିଜ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ସହିତ ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ପର୍କ ଥାଉ ବା ନଥାଉ ପ୍ରେମ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହିତ ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଇସ୍ଲାମ୍‌ରେ ଯେଉଁ ପଡ଼ୋଶୀର ସଜ୍ଜା ନିରୂପଣ କରାଯାଇଛି, ତାହା ବହୁତ ବ୍ୟାପକ ସେଥିରେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସହିତ କାମ କରୁଥିବା ଲୋକେ, ଆପଣଙ୍କ ଅଧିନରେ ରହି କାମ କରୁଥିବା ଲୋକେ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ବସି ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ମୁସାଫିରମାନେ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କେବଳ ସେହି ଲୋକମାନେ ସାମିଲ ନୁହଁନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଘର ଆପଣଙ୍କ ଘର ସହିତ ଯୋଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି ବରଂ ଏଥିରେ ସବୁ ଲୋକମାନେ ଜଡ଼ିତ ରହିଛନ୍ତି । ରସୁଲେ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଆପଣଙ୍କ ଘର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ୪୦ ଟି ଘର ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମିଲ ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ, ଏହି ସହରରେ ରହୁଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ଏହି ମସଜିଦ୍‌ର ତଥା ଏହି ମସଜିଦ୍‌ରେ ଉପାସନା କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ପଡ଼ୋଶୀ ଅଟନ୍ତି । ଆମ ପଡ଼ୋଶୀ ମୁସଲମାନ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଅଣମୁସଲମାନ ସେମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ପୂରଣ କରିବା ହେଉଛି ଆମର ଧାର୍ମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେହିଭଳି ଏହା ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କହିବା ଉଚିତ ଯେ, ଆମେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟା ଓ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ନ କରୁ । ଏହା ଆମ ତରଫରୁ କୌଣସି ଅନୁଗ୍ରହ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଆମର ଧର୍ମାୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବାସ୍ତବିକ ରସୁଲେ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲା ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରତି ଏତେମାତ୍ରାରେ ଜୋର୍ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ,

ମତେ ଏମିତି ଲାଗୁଛି କାଲେ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଧନସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହକ୍ ନ ମିଳିଯାଉ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଏତିକି ଯେ, ଯେଉଁ ମସଜିଦ୍ ଏଠି ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି ସେଥିରେ କେବଳ ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲାଙ୍କୁ ଉପାସନା କରିବା ପ୍ରତି ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ବରଂ ତତ୍ସହିତ ସ୍ଥାନିୟ ସମାଜର ସେବା ଓ ସମାଜରେ ସକାରାତ୍ମକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ଦୃଢ଼ଗୁଣା ଦାୟିତ୍ୱ ବଢ଼ି ଯାଇଛି । ଏଠିକାର ସ୍ଥାନିୟ ଅହେମଦୀମାନେ ଏହି ସହରର ସମସ୍ତ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ ନିଜର ପଡ଼ୋଶୀ ଭାବନ୍ତୁ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୁଅନ୍ତୁ ଓ ନିଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ବି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆମର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ା ହେବ ଆମେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଆପଣମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଉଛୁ । ମୋର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ, ଏଠିକାର ସ୍ଥାନିୟ ଅହେମଦୀ ମୁସଲମାନମାନେ ସ୍ଥାନିୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ, ଓ ସର୍ବଦା ଏହି ସହରରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଯଥାଚିତ୍ତ ସମ୍ପାଦନ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ସେହିଭଳି ଏହି ସହର ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠାବାନ ଓ ସହରର ସୁଭାକାକ୍ଷି ହୋଇ ରହିବେ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଏହି କଥାର ଆଲୋକରେ ମୁଁ ଏହି ଅବସରରୁ ଲାଭ ଉଠାଇ ସ୍ଥାନିୟ ଅହେମଦୀ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିବାପାଇଁ ଚାହୁଁବି ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ଉଚ୍ଚ ଚାରିତ୍ରିକ ଓ ନୈତିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ ଓ ଇସ୍ଲାମ୍‌ର ବାସ୍ତବିକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇ ସମାଜର ସେବା କରିବା ଉଚିତ । ଆଶା କରୁଛି ଯେ, ଆପଣମାନେ ଧର୍ମପରାୟଣ ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱର୍ପଣ ର ସହିତ ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନିୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ମନ ଭିତରେ ଥିବା ଇସ୍ଲାମ୍ ପ୍ରତି ଶଙ୍କା, ସନ୍ଦେହ ଓ ଭୁଲ୍ ଧାରଣାକୁ ଦୂର କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଇନ୍‌ଶାଆଲ୍ଲାହ୍

କ୍ରମଶଃ.....

ଜରୁରୀ ଘୋଷଣା

ହଜୁର ଅନୂର ଆପଣମାନଙ୍କ ଚିଠି ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କରୁଛନ୍ତି ।

ଯେଉଁମାନେ ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହିଲ୍ ଖାମିସ୍ ଅୟଦହୁଲ୍ଲାହୁ ତାଲାଙ୍କ ପବିତ୍ର ଗୋରରେ ଚିଠି ଲେଖୁଛନ୍ତି ସେହି ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ:-

ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଚିଠି ନିତ୍ୟାନୁସାରେ ହଜୁର ଅନୂର ଅୟଦହୁଲ୍ଲାହୁ ତାଲାଙ୍କ ଗୋରରେ ପେଶ୍ କରାଯାଉଅଛି । ଯଦିକି କରୋନା ଭାଇରସ ଯୋଗୁଁ ଆଜିକାଲି ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିଛି, ସେଥିଯୋଗୁଁ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଲେଖୁଥିବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ କରିଦିଆ ଯାଇଅଛି ତେଣୁ ସେହି ସମସ୍ତ ଚିଠିର ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଉତ୍ତର ପଠାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ହଜୁର ଅନୂର ଅୟଦହୁଲ୍ଲାହୁ ତାଲା ଆପଣମାନଙ୍କ ଚିଠି ପଢ଼ି ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କରୁଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲା କୃପା ଓ ଦୟା କରନ୍ତୁ, ଏହି ମହାମାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିପଦ ଆପଦରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ବଂଚାନ୍ତୁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜ ସୁରକ୍ଷା ବଳୟ ଭିତରେ ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ସର୍ବଦା ତାହାଙ୍କ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଆପଣମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡୁଥାଉ ।

(ମୁନିର୍ ଅହମଦ୍ କାଢ଼େଦ୍, ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସେକ୍ରେଟାରୀ)

: ଖୁତ୍ବା ଜୁମା :

ଅବୁବକର ର:ଅ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ସର୍ଦ୍ଦାର ଓ ସେ ଆମ ସର୍ଦ୍ଦାର ଅର୍ଥାତ ବିଲାଲଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଛନ୍ତି । (ହଜ୍ଜରତ୍ ଉମର)

ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସାରା ଜୀବନରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯାତ୍ରା କରିବା ସମୟରେ ହେଉ ବା ଘରେ ହେଉ, ସବୁସ୍ଥାନରେ ମୁଅଜଦ (ଅର୍ଥାତ ନମାଜ ନିମନ୍ତେ ଡାକିବାବାଲା) ରହିଛନ୍ତି । ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ ଇସ୍ଲାମରେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଯିଏ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅଜାନ୍ ଦେଇଥିଲେ ।

ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ମୁଅଜିନ୍, ହବ୍ଶାର ପ୍ରଥମ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ମହାନ ବଦ୍ରି ସାହାବି ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କ ଉତମ ଗୁଣାବଳୀ ଓ ଜୀବନ ଚରିତର ଚର୍ଚ୍ଚା

ଚାରିଜଣ ମରହୁମାନ ଅଜିଜମ୍ ରଉଫ୍ ବିନ୍ ମକସୁଦ୍ ଜୁନିୟର୍ ଯାମିଆ ଅହେମଦୀୟା ୟୁ.କେ ର ବିଦ୍ୟାଥୀ ଓ ବେଲ୍‌ଜିୟମ୍ ନିବାସୀ, ମୋକରମ୍ ଜଫର୍ ଇକ୍ବାଲ କୁରେଶୀ ସାହେବ (ପୂର୍ବତନ ନାଏବ ଅମୀର୍ ଇସ୍ଲାମାବାଦ, ପାକିସ୍ତାନ), ଅନରେବଲ୍ କାବିନା କାବାଜା କାଟା ସାହେବ ଅଫ୍ ସିନିଗାଲ୍ ଏବଂ ମୋକରମ୍ ମୁବଶିର୍ ଲତିଫ୍ ସାହେବ ଆଡୁଭୋକେଟ୍ ଅଫ୍ ଲାହୋର ଚର୍ଚ୍ଚିତମାନ ରହଣି କାନାଡ଼ା) ନିବାସୀଙ୍କ ଉତମ ଗୁଣାବଳୀର ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ନମାଜ୍ ଯନାଜାଃ ଗାଏବ୍ ପାଠ ।

ଖୁତ୍ବା ଜୁମା: ସୟଦନା ଅମିରୁଲ୍ ମୁମେନିନ ଖଲିଫ୍‌ତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଖାମିସ୍^{ଅ.ବ}
(ପ୍ରଦତ୍ତ: ୧୧ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୦ ଅନୁଯାୟୀ ୧୧ ଡବ୍ଲୁ ୧୩୯୯ ହିଜ୍ରି ଶମସି)

ଖୁତ୍ବା ଜୁମାର ଏହି ଆଲ୍ଲୋଖ୍ୟାତି ବଦର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଲ୍‌ଫଜଲ୍ ଇଂଚରନ୍‌ସାସନାଲ୍ ଲଣ୍ଡନର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ -
أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ - الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ - مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ -
أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

ଆଜି ମୁଁ ଯେଉଁ ବଦରୀ ସାହାବିଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବି ସେ ହେଲେ ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅ । ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ରବାହ୍ ଥିଲା ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ହମାମା । ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅ ଉମେୟା ବିନ୍ ଖଲିଫ୍‌ଙ୍କ ଦାସ ଥିଲେ । ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କ ଜୁନିୟତ ଅବୁ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ଥିଲା । ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନା ଅନୟାୟୀ ଅବୁ ଅବଦୁର୍ ରହମାନ ଓ ଅବଦୁଲ୍ଲା କରିମ୍, ଅବୁ ଉମେୟା, ଅବୁ ଉମରୋ ପ୍ରଭୃତି ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କ ମାତା ହବ୍ଶାର ବାସିନ୍ଦା ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପିତା ଆରବ ଦେଶର ଥିଲେ । ଐତିହାସିକମାନେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ହବ୍ଶା ସାମି ବଂଶଧର ଥିଲେ ଅର୍ଥାତ ପୁରାତନ ଯୁଗରେ କେତେକ ଆରବୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଫ୍ରିକା ଚାଲିଯାଇ ସେଠାକାର ସ୍ତ୍ରୀୟ ବାସିନ୍ଦା ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାକାର ଜଳବାୟୁ ପ୍ରଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ଆସନ୍ତା ପାଜୀର ରଙ୍ଗରୁପ ଆଫ୍ରିକୀୟଙ୍କ ପରି ହୋଇଗଲା କିନ୍ତୁ ସେଠାକାର ବିଶେଷ ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଆଚରଣ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଲାନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ କ୍ରୀତଦାସ ହୋଇ ଆରବ ଫେରିଆସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସେମାନଙ୍କ ବର୍ଷ କୃଷ୍ଣବର୍ଷ ଥିଲା ତେଣୁ ଆରବ ସେମାନଙ୍କୁ ହବ୍ସି ଅର୍ଥାତ ଇଥିଓପିୟାର ବାସିନ୍ଦା ମଣୁଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ ବର୍ଷନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ମକ୍କାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୁଅଲ୍ଲହାନ ଅର୍ଥାତ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଆରବ ନୁହନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଥିଲେ । ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନା ଅନୁଯାୟୀ ସେ ସୁରାଅତ୍‌ଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଯମନ୍ ଓ ହବ୍ସା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଚଳ ଅଟେ । ଯେଉଁସ୍ଥଳେ ବର୍ଷଶଙ୍କର ଲୋକ ଅଧିକାଂଶ ସଂଖ୍ୟାରେ ମିଳିଥାନ୍ତି ।
(ଡବ୍ଲୁଲ୍ ଗାବାଃ.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୪-୧୭୫..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)
(ଉସଦୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୪୧୫..... ଲେବ୍‌ନାନ୍ ୨୦୦୮)
(ରୌଶନ୍ ସିତାରେ, ଖଣ୍ଡ-୧, ପ-୧୪୫)

ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କ ବର୍ଷ ଗହମ ପରି କୃଷ୍ଣବର୍ଷ ଥିଲା, ଶରୀରର ଆକାର ପତଳା ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ଘନକେଶ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଗାଳରେ ମାଂସ ଖୁବ୍ କମ୍ ରହିଥିଲା ।
(ରୌଶନ୍ ସିତାରେ, ଖଣ୍ଡ-୧, ପ-୧୪୫)

ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅ ଏକାଧିକ ବିବାହ କରିଥିଲେ, ତାଙ୍କର କେତେକ ପତ୍ନୀ ଆରବର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତ ଓ ସଦାଚାର ପରିବାର ସହ ସମ୍ପର୍କ ରଖୁଥିଲେ । ଆପଣଙ୍କ

ଗୋଟିଏ ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମ ହାଲା ବିନ୍‌ତେ ଅଫ୍ ଥିଲା ଯେ କି ହଜ୍ଜରତ୍ ଅବଦୁର୍ ରହମାନ ବିନ୍ ଅଫ୍‌ଙ୍କ ଭଗିନୀ ଥିଲେ । ଆଉ ଜଣେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମ ହିନ୍ ଖୈଲାନିୟା ବନ୍ଦୁ ଅବୁ ବୁକୈର୍ ବଂଶରେ ମଧ୍ୟ ହଜ୍ଜର ସ:ଆ:ସ ତାଙ୍କ ବିବାହ କରାଇଥିଲେ । ହଜ୍ଜରତ୍ ଅବୁ ଦରଦା ର:ଅଙ୍କ ପରିବାରରେ ମଧ୍ୟ ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କ ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ଅର୍ଥାତ ବିବାହ ହୋଇଥିଲା ଯଦିତ କାହାରିଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇନଥିଲା ।

(ସିରସ ସାହାବା ଖଣ୍ଡ-୨..... ପୃ-୧୫୯... କରାଚି ୨୦୦୪)
(ଅଲ୍‌ଅସାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୮, ପୃ-୩୩୯..... ବେରୁତ ୨୦୦୫) (ଚାରିଜଣ ଦମ୍ପତୀ..... ଖଣ୍ଡ-୧୦, ପୃ-୩୩୪..... ବେରୁତ ୨୦୦୧)

ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅଙ୍କର ଜଣେ ଭାଇ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଖାଲିଦ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ଭଉଣୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଗଫିରା ଥିଲା ।

(ଉସଦୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୪୧୮..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)
ହଜ୍ଜର ସ:ଆ:ସ କହିଲେ, ବିଲାଲ୍ ହଫ୍‌ସାବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଛନ୍ତି ।

(ଡବ୍ଲୁଲ୍ କୁବ୍‌ରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୫..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)
ହଜ୍ଜରତ୍ ଅନସ୍ ର:ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି, ହଜ୍ଜର ସ:ଆ:ସ କହିଲେ, ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦାକ୍ଷିତ ହେବାରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଗକୁ ବଳିଯିବାରେ ଯେଉଁମାନେ ଥିଲେ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଚାରିଜଣ, ମୁଁ ଆରବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ, ସଲ୍‌ମାନ ଫାର୍ସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ, ବିଲାଲ୍ ହବ୍ଶୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଏବଂ ସୋହେବ ରୋମୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ।

(ସଏରେ ଏଲାମ୍..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୩୪୯.... ୨୦୧୪)
ଉରୁଘ୍ଲା ବିନ୍ ଜୁବୈର୍ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି, ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଥିଲେ ଯିଏ ଦୂବଳ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗଣାଯାଉଥିଲେ, ଯିଏ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବାପରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାରେ ପ୍ରତାଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ସ୍ୱଧର୍ମ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଦିଅନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସେ କଦାପି ସେହି ଅତ୍ୟାଚାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କ ଅସ୍ୱୀକାର କରିନଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଉମେୟା ବିନ୍ ଖଲିଫ୍ ଅନେକ ପ୍ରକାର କଷଣ ଦେଇଥିଲା ।

(ଡବ୍ଲୁଲ୍ କୁବ୍‌ରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୫..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)
ଯେତେବେଳେ କଷଣ ଚରମ ସୀମାକୁ ପହଂଚିଯାଉଥିଲା ଅର୍ଥାତ ଅତ୍ୟଧିକ କଷ୍ଟ ଦିଆଯାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ଅହଦ୍‌ର ସ୍ୱର ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ । ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ, ତୁମେ ଏପରି କୁହ ଯେପରି ଆମେ କହୁଛୁ, ହଜ୍ଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାହ୍ ର:ଅ

ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲେ ମୋ ଜିହ୍ୱା ଏହିପରି ହିଁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାପାଇଁ ସକ୍ଷମ । ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାଃ ର:ଅଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦେଉଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଅଲ୍ଲାଃ ଅଲ୍ଲାଃ କହୁଥିଲେ ।

(ଉସଦୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୨୮୩..... ବେରୁତ ୨୦୦୩)

(ତବକାତୁଲ୍ ଜୁବରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୫..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)

ଗୋଟିଏ ବର୍ଷନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ମାଲିକ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଭୁପୁଷ୍ପରେ ଶୁଆଇ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପଥର ବର୍ଷଣ କରୁଥିଲେ, ପୁଣି ଗାଈର ଚମଡ଼ା ପକାଇ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଓଡ଼ାଇ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ, ତୁମ୍ଭେ ଠାକୁର ହେଉଛନ୍ତି ଲାତ୍ ଓ ଉଜ୍ଜା, କିନ୍ତୁ ସେ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ ର ଶବ୍ଦ ହିଁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମାଲିକମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ଆସିଲେ ଏବଂ କହିଲେ, ଏହି ଅସହାୟ ଓ ନିରାଶ୍ରୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଆଉ କେତେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବ ଅତଏବ ସେ ତାଙ୍କୁ ସାତ ଉକିୟାରେ କ୍ରୟ କରି ସ୍ୱାଧୀନ କରିଦେଲେ ଗୋଟିଏ ଉକିୟା ହେଉଛି ଚାଲିଶି ଦିରହମ୍ । ଅର୍ଥାତ ଦୁଇଶହ ଅଶି ଦିରହମ୍ ଅର୍ଥାତ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାଃ ର:ଅଙ୍କୁ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ ସାତ ଓକିୟା ଯାହାର ପରିମାଣ ୪୦ ଦିରହମ୍ ହିସାବରେ ଅର୍ଥାତ ଗୋଟିଏ ଓକିୟାର ପରିମାଣ ୪୦ ଦିରହମ୍ ହିସାବରେ ୨୮୦ ଦିରହମ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣା ବିଷୟରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ନିକଟରେ କଲେ, ସେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ, ହେ ଅବୁବକର ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସାମିଲ କରିଦିଅ । ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ କହିଲେ, ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ୍ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଦେଇଛି ।

(ତବକାତୁଲ୍ ଜୁବରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୫..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)

(ଲୁଗାତୁଲ୍ ହଦିସ୍, ଖଣ୍ଡ-୪, ପୃ-୫୨୭..... ଲାହୋର)

ଆଉ କେତେକ ବର୍ଷନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ପାଠ ଓକିୟା ଅର୍ଥାତ ୨୦୦ ଦିରହମ୍ରେ କ୍ରୟ କରି ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଥିଲେ ପୁଣି ଏକ ବର୍ଷନାରେ ୯ ଓକିୟାରେ କିଣିଥିବାର ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଅର୍ଥାତ ୩୬୦ ଦିରହମ୍ରେ ତାଙ୍କୁ ଖରିଦ କରିଥିଲେ ।

(ଉସଦୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୪୧୫..... ଲେବନନ ୨୦୧୬)

ଗୋଟିଏ ବର୍ଷନାରେ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ କ୍ରୟ କଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ପଥର ତଳେ ଦବି ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ ସୁନାର ପାଠ ଓକିୟାରେ ଖରିଦ କରି ସ୍ୱାଧୀନ କରିଥିଲେ । ଲୋକେ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅଙ୍କୁ କହିଲେ, ଆପଣ ଯଦି ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଓକିୟା ଅର୍ଥାତ ୪୦ ଦିରହମ୍ ଦେଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ହସ୍ତରେ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ବିନ୍ ରବାଃ ର:ଅଙ୍କୁ ଟେକି ଦେଇଥାନ୍ତୁ । ଏଥିରେ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ କହିଲେ, ଯଦି ତୁମେ ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଶହେ ଓକିୟା ଅର୍ଥାତ ୪ ହଜାର ଦିରହମ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତ ତାହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସେହି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି କ୍ରୟ କରିନେଇଥାନ୍ତି ।

(ସିରେ ଏଲାମ୍..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୩୫୩..... ୨୦୧୪)

ହଜରତ୍ ଆଇଶା ର:ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ମୋ ପିତା ସାତ ଜଣ ଏହିପରି କ୍ରୀତଦାସଙ୍କୁ ଖରିଦ କରି ସ୍ୱାଧୀନ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଅନେକ କଷଣ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅ, ହଜରତ୍ ଆମାର୍ ବିନ୍ ଫହିରା ଅନ୍ୟତମ ଥିଲେ ।

(ଅଲ୍ମୁସତଦରକ୍.... ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୩୨୧, ହଦିସ୍-୫୨୪୧)

ହଜରତ୍ ଜାବିର୍ ବିନ୍ ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି କି, ହଜରତ୍ ଉମର ର:ଅ କହୁଥିଲେ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ଆମ ସର୍ଦ୍ଦାର ଅଟନ୍ତି ସେ ଆମ ସର୍ଦ୍ଦାର ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଛନ୍ତି ।

(ସହି ବୁଖାରା..... ହଦିସ୍ ୩୭୫୪)

ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଯେଉଁ କଷଣ ଦିଆଯାଉଥିଲା ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ସାନି ର:ଅ କୁହନ୍ତି, ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ କ୍ରୀତଦାସମାନେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଥିଲେ ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀର ଥିଲେ ଯେପରି ବିଲାଲ୍ ହବଶୀର ଥିଲେ, ସୋହେବ ରୋମ୍ରେ ଥିଲେ, ଜୁବେର୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମାଲମ୍ପୀ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିମା ପୂଜକ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ବିଲାଲ୍ ର:ଅ ଏବଂ ଅମାର ର:ଅ । ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମାଲିକ ଉତ୍ତପ୍ତ ବାଲୁକାରେ ଶୁଆଇ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତର ଖଣ୍ଡ ରଖି ଦେଉଥିଲେ ଅବା ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଡିଆଁ ମାରିବାକୁ କହୁଥିଲେ । ସେ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲିଫ୍ଙ୍କର କ୍ରୀତଦାସ ଥିଲେ, ଉମୈୟା ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରୀଷ୍ମତାପରେ ଠିକ୍ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ମକ୍କା ବାହାରକୁ ନେଇ ଉଲଗ୍ନ କରି ଉତ୍ତପ୍ତ ବାଲୁକା ଉପରେ ଶୁଆଇ ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ବଡ଼ ବଡ଼ ଉତ୍ତପ୍ତ ପ୍ରସ୍ତର ଖଣ୍ଡ ତାଙ୍କ ଛାତି ଉପରେ ଲଦି ଦେଉଥିଲା ଏବଂ କହୁଥିଲା ଅହଦ୍ ଲାତ୍ ଓ ଉଜ୍ଜାକୁ ନିଜ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ସ୍ୱୀକାର କର ଏବଂ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କଠାରୁ ନିଜକୁ ଅଲଗା କରିନିଅ । ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ସେ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ କହୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍ଲାଃ ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ଓ ଅଦ୍ୱିତୀୟ । ବାରମ୍ବାର ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଉମୈୟା କ୍ରୋଧରେ ଅଧିକ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ଏବଂ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ବେକରେ ରସି ଲଗାଇ ଦୁଷ୍ଟଲୋକମାନଙ୍କ ହାତରେ ଟେକି ଦେଉଥିଲା ଏବଂ କହୁଥିଲା ଯାକୁ ନେଇ ମକ୍କାର ଗଳିର ପଥର ଉପରେ ଘୋଷାଡ଼ି ଘୋଷାଡ଼ି ଚାଲିଯାଅ ଯଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଶରୀର ରକ୍ତରେ ଭିଜି ଯାଉଥିଲା । ଏତେ

ଅତ୍ୟାଚାର ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅହଦ୍ ର ଶବ୍ଦ ହିଁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ । କିଛି କାଳପରେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଭୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଦିନାରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ । ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ସାନୀ ର:ଅ କୁହନ୍ତି ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଦିନାରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବକ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କର ଉପାସନା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ । ସେତେବେଳେ ରସୁଲ୍ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଅଜାନ୍ ଦେବାପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କଲେ । ଏହି ହବଶି ଦାସ ଯେତେବେଳେ ଅଜାନ୍ ରେ ଅଶହଦ୍ ଅନଲାଇଲମାହା ଉଲ୍ଲୁଲୁହୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅସହଦ୍ ପଢ଼ୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମଦିନାର ଲୋକେ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ଅଣଆରବୀୟ ହେବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅପରିଚିତ ଥିଲେ ସେମାନେ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଉପହାସ କରୁଥିଲେ । ଏକଦା ରସୁଲ୍ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଅଜାନ୍ ବେଳେ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତ ଥିବାର ଦେଖିଲେ, ସେତେବେଳେ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ବୁଲି କହିଲେ, ତୁମେମାନେ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଅଜାନ୍ ଦେବାରେ ହସ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ତ ଅର୍ଶ ଉପରେ, ଅର୍ଥାତ ସ୍ୱର୍ଗରେ ତାଙ୍କ ଅଜାନ୍ ଶୁଣି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଏପରି ଜର୍ଜିତ କରିବା ପଛରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ଥିଲା ଯେ, ତୁମମାନଙ୍କୁ ଏହା ବିଦିତ ହେଉଛି ଯେ, ଶିନ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶିନ୍ ଓ ସିନ୍ ମଧ୍ୟରେ କଣ ଅଛି ? ଅର୍ଥାତ ଆରବୀ ଶବ୍ଦ ସିନ୍ ଆଉ ଶିନ୍ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅନ୍ତର ଯଦି ରହିଛି ତାହେଲେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ତାହା ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ନୁହଁ । ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ଜାଣନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତପ୍ତ ବାଲିରେ ତାଙ୍କୁ ଫୁଲୁକା ପିଠିରେ ଓଲଟା ଶୁଆଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଛାତିରେ ପଥରମାନ ଲଦି ଦିଆଯାଉଥିଲା ଓ ଅତ୍ୟାଚାରୀମାନେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଡେଉଁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିରୁ କିଛି ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରିଲୁ କି ନାହିଁ । ସେ ସେଥିରେ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ ର ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କ ଏକଶୂରବାଦର ଘୋଷଣା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ନିଜ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଓ ଏକଶୂରବାଦର ଆସ୍ଥା ଓ ବିଶ୍ୱାସକୁ ନିଜ ହୃଦୟରେ ଥିବା ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସକୁ ବଜାୟ ରଖୁଥିଲେ ଏବଂ ନିଜ ବିଶ୍ୱାସକୁ ହରାଇ ନଥିଲେ । ସୁତରାଂ ତାଙ୍କର ଅସହଦ୍ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଅଶହଦ୍ ପଢ଼ିବାଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଥିଲା । ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ତାଙ୍କର ଦୁଃଖ ସହି ନ ପାରି ତାଙ୍କୁ କିଣି ସ୍ୱାଧୀନ କରିଦେଇଥିଲେ ।

(ଦିବାଚା ତଫସିରୁଲ୍ ଜୁର୍ଆନ, ଅନଫ୍ତାରୁଲ୍ ଉଲ୍ଲୁମ୍, ଖଣ୍ଡ-୨୦, ପୃ-୧୯୩-୧୯୪)
ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅ ସେହି ପ୍ରାଥମିକ ବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରିଗଣିତ ହୁଅନ୍ତି ଯିଏ ଏଭଳି ସମୟରେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବାର ଘୋଷଣା କଲେ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ସାତଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

(ତବକାତୁଲ୍ ଜୁବରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୬..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)

ହଜରତ୍ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ମସଉଦ୍ ର:ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି, ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଯେଉଁମାନେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦିକ୍ଷାତ ହେବାର ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଓ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ସେମାନେ ସାତ ଜଣ ଥିଲେ ଯେପରି କି, ମୁଁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଆସିଲି । ହଜରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସ, ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ, ହଜରତ୍ ଅମାର୍ ଓ ତାଙ୍କ ମାତା ସୁମୈୟା, ହଜରତ୍ ସୋହେବ୍, ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅ ଓ ହଜରତ୍ ମିକ୍ଦାଦ୍ । ଅତଏବ ହଜରତ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଚତା ଅବୁ ତାଲିବ୍ଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ହଜରତ୍ ଅବୁବକରଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷା ମିଳିଯାଇଥିଲା । ଯେପରି କି ମୁଁ ଗତ ଖୁତ୍ବାରେ ବର୍ଷନା କରିଥିଲି, ହଜରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସ ନା ଶତ୍ରୁର ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଅନ୍ୟାୟରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଥିଲେ ନା ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ ସୁରକ୍ଷିତ ଥିଲେ । ଯଦିତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରୟାସରେ ଶତ୍ରୁ ଏଭଳି କଠୋର ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେମାନେ ଏଥିରେ ଢେର ଅଧିକ କଠୋର ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଅପରପକ୍ଷେ ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଯିଏ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଥିଲେ ଅବା କ୍ରୀତଦାସ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ନେଇ ଲୌହର ବେଡ଼ି ପିଛାଇ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଗ୍ରୀଷ୍ମତାପରେ ଛାଡ଼ିଦେଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ଏପରି ନଥିଲେ ଯେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ କଥାରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିନଥିବେ କେବଳ ବିଲାଲ୍ଙ୍କ ବ୍ୟତିତ କାରଣ ତାଙ୍କ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଅସ୍ଥିତ୍ୱର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନଥିଲା । ସେ ସର୍ବଦା ଅଟଳ ଓ ଅବିଚଳ ନିଜ ବିଶ୍ୱାସରେ ରହୁଥିଲେ ।

(ସୁନନେ ଇବ୍ନେ ମାଜା ..... ହଦିସ୍ ନଂ- ୧୫୦)

ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ସାନି ର:ଅ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରୟାସ ଯୁଗର ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି । ହଜରତ୍ ଖବାବ୍ ର:ଅ ଯିଏ କି ଆଗୁଆ ବିଶ୍ୱାସକାରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ ତେଣୁ ଏହି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ମତାନ୍ତର ରହିଛି ଯେ, ବିଲାଲ୍ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବୟତ କରିଥିଲେ କି ଖବାବ୍ । କାରଣ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ଯେ ଜଣେ ଦାସ ଓ ଜଣେ ହୁର୍ ଅର୍ଥାତ ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିଛନ୍ତି । କେତେକ ଲୋକମାନେ ତହିଁରୁ ହଜରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ ଓ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ନେଇଥାନ୍ତି ଅର୍ଥାତ ଏହି ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ମନେ କରିଥାନ୍ତି ତ ଆଉ କେତେକ ଲୋକ ତହିଁରୁ

ହଜୁରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ ଓ ହଜୁରତ୍ ଖବାବ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ମନେ କରିଥାନ୍ତି” ।

(ମିସ୍ରି ସାହାବ୍..... ଅନୁସ୍ତୁତ୍ ଉଲ୍ଲୁମ୍, ଖଣ୍ଡ-୧୪, ପୃ-୫୯୮)

ହଜୁରତ୍ ମିର୍ଜା ବଶିର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ ନିଜ ପୁସ୍ତକ ସିରତ୍ ଖାତ୍ମୁନ୍ ନବିୟିନ୍ରେ ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କ ଯତ୍ନଶୀଳ ଓ ପିତୃତର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ବର୍ଷନା କରନ୍ତି, ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅ, ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ଙ୍କର ଦାସ ଥିଲେ, ଉମୈୟା ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ନୀବର୍ଷଣ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମକ୍କାର ପଥୁରିଆ ଚଟାଣ ଉପରେ, ଯାହାକି ଭାଟିପରି ଅଗ୍ନୀ ଉଦ୍ଗିରଣ କରୁଥିଲା, ଉଲଗ୍ନ କରି ଶୁଆଇ ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ବଡ଼ ବଡ଼ ଓଜନିଆ ପ୍ରସ୍ତର ଖଣ୍ଡମାନ ତାଙ୍କ ଛାତି ଉପରେ ଲଦି ଦେଉଥିଲା ଏବଂ କହୁଥିଲା ଲାତ୍ ଓ ଉଜା କୁ ନିଜ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବାତା ସ୍ୱୀକାର କର ଏବଂ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କଠାରୁ ନିଜକୁ ଅଲଗା କରିନିଅ । ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ସେ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ ହିଁ କହୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲ୍ଲାଃ ଏକ ଓ ଅଦ୍ୱିତୀୟ । ବାରମ୍ବାର ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଉମୈୟା କ୍ରୋଧରେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇଉଠୁଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ବେକରେ ରସି ଲଗାଇ ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକମାନଙ୍କ ହାତରେ ଟେକି ଦେଉଥିଲା । ତଥା କହୁଥିଲା ଆକୁ ନେଇ ମକ୍କାର ଗଳିରେ ଘୋଷାରି ଘୋଷାରି ଚାଲିଯାଅ ଯଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଶରୀର ରକ୍ତ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ତଥାପି ସେ ଅହଦ୍ ଅହଦ୍ ର ସ୍ୱର ହିଁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ । ହଜୁରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଏହି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ରକମ ପଇଠ କରି ଖରିଦ କରି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱାଧିନ କରିଦେଇଥିଲେ ।

(ସିରତ୍ ଖାତ୍ମୁନ୍ ନବିୟିନ୍ ସ:ଆ:ସ, ପୃ-୧୪୦)

ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ ଯେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ କରି ମଦିନା ଆସିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ହଜୁରତ୍ ସାଆଦ୍ ବିନ୍ ଖୈସମାଙ୍କ ଘରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ଙ୍କ ଭାତୁଭାବ ହଜୁରତ୍ ଉବୈଦାଃ ବିନ୍ ହାରିସ ର:ଅଙ୍କ ସହ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ଙ୍କ ଭାତୁଭାବ ହଜୁରତ୍ ଅବୁ ରୁଫୈୟିନା ଖର୍ଖିଆମିଙ୍କ ସହ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

(ତବକାତୁଲ୍ କୁବରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୬..... ବେରୁତ୍ ୨୦୧୭)

ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ମଦିନାରେ ପହଂଚିଲେ, ସେତେବେଳେ ଅନେକ ସାହାବା ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇଗଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଜୁରତ୍ ଅବୁବକର, ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ ଓ ହଜୁରତ୍ ଆମାର୍ ବିନ୍ ଫୁହୈରାଃ ସାମିଲ ଥିଲେ । ହଜୁରତ୍ ଆଇଶା ର:ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ମଦିନା ଆସିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ ଅବୁବକର ଓ ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ଜ୍ୱର ହେଲା । ଯେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ ଅବୁବକର ର:ଅଙ୍କୁ ଜ୍ୱର ହେଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ଏହି କବିତା ପାଠ କରୁଥିଲେ ଯାହାର ଅନୁବାଦ ଏପରି କି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେବେଳେ ନିଦରୁ ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ସୁପ୍ରଭାତ କୁହାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ଜୋତାର ରସିଠାରୁ ମଧ୍ୟ ନିକଟତର ରହିଥାଏ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ଙ୍କ ଜ୍ୱର କମି ଯାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ଏହି କବିତା ପାଠ କରୁଥିଲେ କି ସମ୍ଭବତଃ ମତେ ଜ୍ୱାତ ହୁଅନ୍ତା କି ମୁଁ କୌଣସି ରାତି ମକ୍କାର ପବିତ୍ର ଭୂମିରେ ଅତିବାହିତ କରନ୍ତି ଓ ଚାରିପଟେ ଇଜ୍ୱାଲ୍ ଓ ଜଲିଲ୍ ଘାସ ରହିଥାନ୍ତା ଏବଂ କଣ କଦାଚିତ୍ ମୁଁ ମଜନୁରେ ପହଂଚି ତାହାର ମଧୁର ଜଳପାନ କରିପାରିବି । ମୁଜନା ମକ୍କାଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ମରୁ ଜୋହରାନ୍ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ସ୍ଥାନ ଅଟେ । ଅକ୍ଷକାରମୟ ଯୁଗରେ ଆରବର ଏକ ପ୍ରଶିଦ୍ଧ ମେଳା ମରୁ ଜୋହରାନ୍ରେ ଉକାଜ୍ ମେଳାପରେ ଲାଗୁଥିଲା । ଆରବବାସୀ ଉକାଜ୍ ମେଳା ପରେ ମୁଜନାଠିକୁ ଚାଲିଯାଉଥିଲେ ଏବଂ ସେହିଠାରେ ୨୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ବିଲାଲ୍ କୁହନ୍ତି ସେଠାରେ ମୁଁ ଜଳପାନ କରନ୍ତି କି ଓ ଶାମା ତଥା ତୁଫେଲ୍ ପାହାଡ଼ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଆନ୍ତେ କି ? ତୁଫେଲ୍ ପାହାଡ଼ ମଧ୍ୟ ମକ୍କାଠାରୁ ଦଶ ମାଇଲ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ତାହା ନିକଟରେ ଆଉ ଏକ ପାହାଡ଼ ଥିଲା ଯାହାର ନାମ ଶମା ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ସେ କୁହନ୍ତି ହେ ପ୍ରଭୁ ଶୈବାଃ ବିନ୍ ରବିହା, ଉତ୍ତବା ବିନ୍ ରବିୟା ଓ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ଙ୍କ ଉପରେ ତୁମ୍ଭର ଅଭିଷାପ ହେଉ । କାରଣ ସେମାନେ ଆମ ମାତୃଭୂମିରୁ ଆମକୁ ସଂକ୍ରମିତ ସ୍ଥାନକୁ ହଜୁରତ୍ କରିବାପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କଲେ । ଏହା ପରେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଦୁଆ କଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃ ! ମଦିନାକୁ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଭଳି ପ୍ରାୟ କରିଦିଅ । ଯେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ ଅବୁବକର ଓ ବିଲାଲ୍ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କର ଏହି କଥା ଶୁଣିଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ କହିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃ ମଦିନାକୁ ଆମପାଇଁ ଏହିଭଳି ପ୍ରାୟ କରିଦିଅ ଯେମିତିକି ମକ୍କା ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଥିଲା ଅବା ତାହାଠାରୁ ବି ଅଧିକ । ହେ ଅଲ୍ଲାଃ ଆମ ମାପକ ସାଆଦ୍ ଓ ମୁଦ୍ରେ ବରକତ୍ ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଆମମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହି ଜ୍ୱରକୁ ହୁଜ୍ଫା ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଅ । ହୁଜ୍ଫା ମଧ୍ୟ ଏକ ସହର ଯାହାକି ମକ୍କା ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ହଜୁରତ୍ ଆଇଶା କୁହନ୍ତି ଆମେ ମଦିନା ଆସିଲୁ ସେତେବେଳେ ତାହା ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସଂକ୍ରମଣ ଜନିତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସର୍ବଶିର୍ଷରେ ଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଏହିଠାରେ ସଂକ୍ରମଣ ରହିଥିଲା, ମହାମାରୀ ରହିଥିଲା । ସେଠାରେ ବତ୍ତହାନ୍ ନାଳରେ କିଂଚିତ୍ ମାତ୍ର ଜଳ ପ୍ରଭାହିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଦ ହିନ ଓ ଦୁର୍ଗନ୍ଧମୟ ଥିଲା ।

ବତ୍ତହାନ୍ ହେଉଛି ମଦିନା ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ସ୍ଥାନର ନାମ । ଏହା ବୁଖାରୀର ବର୍ଷନାରେ ଦରଜ ରହିଛି । (ସହି ବୁଖାରୀ..... ହଦିସ୍ ୧୮୮୯) (ଫରହଙ୍ଗ ସିରତ୍, ପୃ-୫୮, ୧୮୦, ୨୫୯) (ଶମାଇଲେ ନବୀ ସ:ଆ:ସ ପୃ-୭୬ ହାଶିୟା) (ଶରହ୍ ଜର୍କାନୀ..... ଖଣ୍ଡ-୨, ପୃ-୧୭୨..... ବେରୁତ୍)

ଯେତେବେଳେ କାଦିୟାନରୁ ଅହମଦୀମାନେ ରବୁଝା ପ୍ରବାଶ କଲେ, ସେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ ଖଲିଫ୍ତୁଲ୍ ମସିହ ସାନି ଅହମଦୀମାନଙ୍କୁ ମଦିନା ହିଜୁରତ୍ କରିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଇ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, ଆମମାନଙ୍କୁ ଏହି ହିଜୁରତ୍କୁ ନେଇ ଦୁଃଖିତ ଓ ବ୍ୟସିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ ଉଚ୍ଚ ଘଟଣା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ କଥନ ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ଖଲିଫ୍ତୁଲ୍ ମସିହ ସାନି କହିଥିଲେ, ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା ତ ଜାଣିନାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ତ କହିପାରିବି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅହମଦୀମାନଙ୍କୁ କହୁଅଛି ଯେ, ତୁମେ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ହରାଇ ଆସିଲ ଦେଖ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ସେହି ହିଜୁରତ୍ କରିଥିବା ସାହାବାଙ୍କ ଉପରେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଯେ, ନିଜ ଭିତମାଟି ଓ ନିଜ ଧନସମ୍ପତି ଛାଡ଼ି ଆସିଥିବା ଯୋଗୁଁ, ଦୁଃଖିତ ଓ ଅନୁତାପ କରୁଥିଲେ । ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଯେତେବେଳେ ମଦିନା ଆଗମନ କଲେ ସେତେବେଳେ ମଦିନାର ନାମ ଯସରବ ଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ମେଲେରିୟା ଜ୍ୱର ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ ରହିଥିଲା । ଅତଏବ ହିଜୁରତ୍କାରୀ ସାହାବିମାନେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଜ୍ୱରରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିଲେ । ସେପଟେ ଦେଶ ଛାଡ଼ିଥିବାର ପୀଡ଼ା ଓ ହୃଦୟର କୋହ ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଚାପି ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ରୋଦନ କରୁଥିଲେ, ଚିକ୍କାର କରୁଥିଲେ କି ହାୟେରେ ମକ୍କା, ହାୟେରେ ମକ୍କା । ଦିନେ ହଜୁରତ୍ ବିଲାଲ୍ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜ୍ୱର ହେଲା ସେତେବେଳେ ସେ କବିତା ପାଠ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଏହା ଦେଖି ହଜୁର ସ:ଆ:ସ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ କଣ ତୁମେମାନେ ଏଥିପାଇଁ ଏଠାକୁ ଆସିଛ ? ହଜୁରତ୍ ମୁସଲେହ ମଉଦ୍ ର:ଅ କୁହନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଭାରତରୁ ହିଜୁରତ୍ କରି ପାକିସ୍ତାନ ଆସିଛ, ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ କହୁଛି କି ଖୁସି ରୁହ ଆନନ୍ଦିତ ରୁହ ଏହା ଦେଖନାହିଁ ଯେ, ତୁମେ କଣ ହରାଇ ଆସିଛ ବରଂ ଏହା ଦେଖ ଯେ, କାହା ପାଇଁ ହରାଇ ଆସିଲ । ଯାହା ତୁମେ ହରାଇଛ ଯଦି ତାହା ତୁମେ ଶରୀରଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ଇସଲାମର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ହରାଇଛ ତେବେ ଉଲ୍ଲାସିତ ରୁହ । କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଅଂଗକୁ ଦୁର୍ବଳ ହେବାକୁ ଦିଅନାହିଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ମୁଖରୁ ଦୁଃଖ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର ଦୃଶ୍ୟମାନ ନ ହେଉ ବରଂ ସେଥିରୁ ଆନନ୍ଦ ଓ ଖୁସିର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହେଉ ।

(କାଦିଆନ୍ ସେ ହମାରି ହିଜୁରତ୍..... ଅନୁସ୍ତୁତ୍ ଉଲ୍ଲୁମ୍ ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୩୭୯)

ସେତେବେଳେ ହଜୁରତ୍ ସ:ଆ:ସ ଆମକୁ ଏହି ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ହଜୁରତ୍ ଖଲିଫ୍ତୁଲ୍ ମସିହ ସାନି ଆମକୁ ଏହି ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଅହମଦୀମାନଙ୍କୁ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେହି ଲୋକମାନେ ଯେଉଁମାନେ ପାକିସ୍ତାନ ଗଠନ କରିବାର ବିରୋଧ ଥିଲେ, ନିଜକୁ ପାକିସ୍ତାନ ଗଠନ କରିବାର ମୁକ୍ତ ଓ ଅସଲ ବୋଲି ମଣୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଘୋଷଣା ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ପୁଣି ଅହମଦୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ନାଗରିକତ୍ୱରୁ ବଂଚିତ ରଖୁଛନ୍ତି ଯାହା ପାଇଁ ଅହମଦୀ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବଳିଦାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଧର୍ମର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆମେ ହିଜୁରତ୍ କରିଥିଲୁ ପାକିସ୍ତାନର ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ନିଜ ରାଜନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ସେହି ଧର୍ମର ନାମ ନେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଆମମାନଙ୍କ ଉପରେ କଟକଣା ଲଗାଯାଇଛି । ଯଦିତ ଆମକୁ ସେମାନଙ୍କ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାର୍ବିଫିକେଟ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ନା ଆମେ ତାହା ଲୋଡୁଛୁ କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଖି ବେଶ୍ କଷ୍ଟ ପାଇଥାଉ ଯେ ଏହି ଦେଶର ତଥାକଥିତ ଠିକାଦାରମାନେ ଅହମଦୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିନାହାନ୍ତି ବରଂ ସମଗ୍ର ଦେଶ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଅପମାନିତ ନିହିତ ଓ ତିରସ୍କୃତ ହେଉଛନ୍ତି । ଦେଶର ଉନ୍ନତିରେ ବାଧକ ସାଜିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏମାନେ ନଥାନ୍ତେ ଯେଉଁମାନେ ଦେଶକୁ ଉଚ୍ଚପରି ଖାଲି ଚାଲୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଦେଶ ଉନ୍ନତି ପଥରେ କାହିଁ କୁଆଡ଼େ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ଚାଲିଯାଇଥାନ୍ତା । ଏମାନେ ସମଗ୍ର ଦେଶକୁ ଉଚ୍ଚ ପରି ଖୋଳ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଆମେ ପାକିସ୍ତାନ ଅହମଦୀମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଶେଷ କରି ପାକିସ୍ତାନର ଅହମଦୀ ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କର ଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗଦାନ କରିବା ଉଚିତ କି ଦେଶ କିଭଳି ଉନ୍ନତି ପଥରେ ଆଗେଇଯାଉ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଦୁଆ ମଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ଏହି ଅତ୍ୟାଚାରୀମାନଙ୍କ କବଳରୁ ଦେଶକୁ ପବିତ୍ର କରନ୍ତୁ । ଯଦିତ ଏହା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବିଷୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆସିଗଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ

କଲାମୁଲ୍ ଇମାନ୍ (ପୁଣଅବତାରଙ୍କ ବାଣୀ)
“ଇସଲାମ୍ ହକିକି ମାରେଫତ (ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲ୍ଲାଃକୁ ଚିହ୍ନିବାର ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ) ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଯଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟର ପାପପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥାଏ”
(ମଲ୍ମୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-୪, ପୃ-୩୪୪)
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Muhmmad Naimul Haque & Family,
Jamat Ahmadiyya, Pankal (Odisha)

ମୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣବାର ହଜରତ୍ ବିଲାଲଙ୍କ ଘଟଣା ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଅଛି ।

ତବକାତୁଲ୍ କୁବରାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି କି ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସହିତ ବଦର, ଓହ୍ଲଦ ଓ ଖାଦକ ଯୁଦ୍ଧ ସମେତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲ ଥିଲେ ।

(ତବକାତୁଲ୍ କୁବରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୮୦..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)

ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ କୁ ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ; ମିଏ ଇସ୍ଲାମ୍‌ର ପରମ ଶତ୍ରୁ ଥିଲା ଏବଂ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅଙ୍କ ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମଗ୍ରହଣ କରିବାଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଶେଷ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିଲା ।

(ସିରସ୍ ସାହାବା ଖଣ୍ଡ-୨, ପୃ-୧୫୬..... କରାଚି ୨୦୦୪)

ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ ବନ୍ଦ ଘଟଣା ସହି ବୁଖାରାରେ ବର୍ଷତ ରହିଛି ଯାହାକି ଖୁବୈବ୍ ବିନ୍ ଅସାଆଫ୍ ର:ଅଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଆସିଛି ।

ହଜରତ୍ ଅବଦୁର୍ ରହମାନ ବିନ୍ ଅଓଫ୍ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ମୁଁ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍‌କୁ ପତ୍ନୀ ଲେଖିଲି କି ତୁମେ ମକ୍କାରେ ଥିବା ମୋର ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଓ ପିଲାଛୁଆଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କର ମୁଁ ମଦିନାରେ ଥିବା ତୁମ ଧନସମ୍ପତ୍ତିର ରକ୍ଷାବେକ୍ଷଣ କରିବି । ହଜରତ୍ ଅବଦୁର୍ ରହମାନଙ୍କର ତାହା ସହ ପୁରୁଣା ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଉମୈୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍‌ଙ୍କ ସହ । ଉମୈୟା ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ହଜରତ୍ ଅବଦୁର୍ ରହମାନ ଉମୈୟାକୁ ବଂଚାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଅତଏବ ସେ କୁହନ୍ତି, ଯୁଦ୍ଧ ସମାପ୍ତ ହେବାପରେ ଏକ ପାହାଡ଼ ତଳେ ଯେତେବେଳେ ଲୋକେ ଅର୍ଥାତ୍ ସାହାବାମାନେ ନିଦ୍ରାକୁ ଚାଲିଗଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ଯେ, ଉମୈୟାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ଏଠାରୁ ବାହାର କରି ମକ୍କା ପ୍ରେରଣ କରିଦେବି । ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ଜଣାଣାନ୍ତି କିପରି ଆମକୁ ଦେଖିନେଲେ ଅତଏବ ସେ ଅନ୍ୟାୟ ଏକ ଦଳ ନିକଟରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଉଚ୍ଚସ୍ତରରେ ଚିତ୍କାର କଲେ, ଯେ ଆଜି ଯଦି ଉମୈୟା ବଂଚି ଖସିପଳାଏ ତେବେ ମୋର ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ବିଲାଲଙ୍କ ସହ କିଛି ଲୋକ ଆମ ପଛରେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ମୁଁ ଭୟଭୀତ ହେଲି ଯେ ସେ ଆମକୁ ଧରି ନ ନିଅନ୍ତୁ, ତେଣୁ ଉମୈୟା ପୁତ୍ରକୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଆମେ ଆଗକୁ ବାହାରିଗଲୁ କି ସେ ତାଙ୍କ ସହ ଲଢ଼ି ସମୟ ବ୍ୟତିତ କରିବ ଏବଂ ଆମେ ଦୁରକୁ ଚାଲିଯିବୁ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ତାକୁ ମାରି ଆମ ପଛରେ ଅନୁଧ୍ୟାବନ କରି ଓ ଆମକୁ ଧରି ନେଲେ ଯେହେତୁ ଉମୈୟା ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଶରୀରଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲା ତେଣୁ ସେ ଶିଘ୍ର ଏଣେତେଣେ ଗତି କରିପାରୁନଥିଲା ଶେଷରେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଆମ ନିକଟରେ ପହଂଚିଗଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଉମୈୟାଙ୍କୁ କହିଲି ତୁମେ ବସିପଡ଼ ଏବଂ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅବରୋଧ କଲି କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସାହାବାମାନେ ମୋ ତଳପଟରୁ ଉମୈୟା ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ତାକୁ ମାରିଦେଲେ ଏଥିରେ ମୋ ପାଦ ମଧ୍ୟ କ୍ଷତାକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

(ସହି ବୁଖାରା.... ହଦିସ୍-୨୩୦୧)

ଆଉ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ହଜରତ୍ ଅବଦୁର୍ ରହମାନ ବିନ୍ ଅଓଫ୍ କୁହନ୍ତି ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଉମୈୟା ଓ ତାହାର ପୁତ୍ରକୁ ନେଇ ବାହାରିଗଲି ସେତିକିବେଳେ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ଆମକୁ ଦେଖିନେଲେ ମକ୍କାରେ ଉମୈୟା ବିଲାଲଙ୍କ ଉପରେ ଅନେକ କଷଣ ଓ ଅତ୍ୟାଚାର କରିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଚିତ୍କାର କଲେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ସର୍ଦ୍ଦାର ଏଠାରେ ଅଛି, ଯଦି ସେ ଆଜି ଏଠାରୁ ଖସି ପଳାଏ ତେବେ ମୁଁ ବଂଚିବି ନାହିଁ ଏହା ଶୁଣି ଅବଦୁର୍ ରହମାନ କହିଲେ ତୁମେ ମୋ କ୍ୟାମାନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଏପରି କହୁଛ କିନ୍ତୁ ବିଲାଲ ବାରମ୍ବାର ସେହି କଥା କହୁଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଚିତ୍କାର ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଯେ ହେ ଅନ୍ୟାୟମାନେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ସର୍ଦ୍ଦାର ଉମୈୟା ଯଦି ଆଜି ଏଠାରୁ ଖସି ପଳାଏ ତେବେ ମୁଁ ଜୀବିତ ରହିପାରିବି ନାହିଁ । ଏହା ଶୁଣି ସେମାନେ ଦଉଡ଼ି ଗଲେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଘେରିନେଲେ । ବିଲାଲ ତରବାରୀ ଦ୍ୱାରା ଉମୈୟା ଉପରେ ପ୍ରହାର କଲା ଯଦ୍ୱାରା ସେ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ଉମୈୟା ଏଭଳି ଭୟଙ୍କର ଚିତ୍କାର କଲା ଯାହାକି ଆମେ ଆଗରୁ ଶୁଣିନଥିଲୁ । ତା'ପରେ ଅନ୍ୟାୟମାନେ ସେହି ଦୁହଁଙ୍କୁ ତରବାରୀ ସାହାଯ୍ୟରେ ହତ୍ୟା କଲେ । **(ସିରତୁଲ୍ ହଲ୍‌ବିୟା.....ଖଣ୍ଡ-୨, ପୃ-୨୩୨-୨୩୩.... ବେରୁତ)**

ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଦରଜ ରହିଛି ଯେ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଚିବ ଅଥବା କୋଷରକ୍ଷକ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଉଥିଲେ ।

(ଉସଦୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୪୧୫..... ବେରୁତ ୨୦୧୬)

ହଜରତ୍ ଇବ୍ନେ ଅବାସ୍ ର:ଅଙ୍କୁ କେହି ଜଣେ ପଚାରିଲେ ଯେ କଣ ଆପଣ ବି ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ଯାତ୍ରାରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି କି ? ଏଥିରେ ସେ କହିଲେ ଯଦି ମୋର ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନଥାନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ସେଥିରେ ସାମିଲ ହୋଇନଥାନ୍ତି, ଏଥିରେ ତାଙ୍କ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଛୋଟ ହେବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ଅବସର ମିଳିଯାଇଥିଲା । ସେ ପୁନଃ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସଦକା ଦେବାପାଇଁ ମହିଳାମାନେ ନିଜ ହସ୍ତତଳକୁ କରି ନିଜ ନିଜର ମୁଦି ବାହାର କରି ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅଙ୍କ ବସ୍ତ୍ର ଉପରେ ରଖିଦେଉଥିଲେ ଯେଉଁ ଚଦର ବା ବସ୍ତ୍ର ବିଲାଲ ବିଛାଇ ଥିଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ହଜରତ୍ ଇବ୍ନେ ଅବାସ୍ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ବିଲାଲ ର:ଅ ଓ ଆଁ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଘରକୁ ଆସିଲେ । **(ସହି ବୁଖାରା..... ହଦିସ୍-୮୬୩)**

ହଜରତ୍ ଅନସ୍ ବିନ୍ ମାଲିକ୍ ର:ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛନ୍ତି ଯେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ:ଆ:ସ ମତେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ମତେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କ ସକାଶେ ଏତେ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦିଆଗଲା ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଯତ୍ନ ଦିଆଯାଇନଥିବ । ମତେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଏତେ ଭୟଭୀତ କରାଗଲା ଯେ, କି ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଏପରି ଭୟଭୀତ କରାଯାଇନଥିବ । ମୋ ଉପରେ ତୃତୀୟ ରାତ୍ର ଆସିଯାଉଥିଲା ଯେ, ମୁଁ ଓ ବିଲାଲ ର:ଅଙ୍କ ନିକଟରେ ଏଭଳି କୌଣସି ଆହାର ନଥିଲା ଯାହାକୁ କୌଣସି ଜୀବ ଖାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ସେତିକି ମାତ୍ରାରେ ହିଁ ଯେତିକି ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ନିଜ କାଖରେ ଲୁଚାଇ ରଖାଯାଇପାରେ । ଅର୍ଥାତ୍ ବହତୁ କମ୍ ଖାଦ୍ୟ ମିଳୁଥିଲା । **(ସୁନନେ ଇବ୍ନେ ମାଜା.... ହଦିସ୍-୧୫୧....)**

ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅଙ୍କୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମୈଜିନ୍ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ ହୋଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅ ରସୁଲ୍ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସମଗ୍ର ଜୀବନକାଳରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଭ୍ରମଣ ଓ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ରୂପେ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ହିଁ ହେଉଛନ୍ତି ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମର ସର୍ବପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କୁ ଅଜାନ୍ ଦେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ।

(ଉସଦୁଲ୍ ଗାବାଃ..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ-୪୧୬..... ଲେବ୍‌ନାନ୍ ୨୦୧୬)

ମୁହମ୍ମଦ ବିନ୍ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ନିଜର ପିତାଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ନମାଜ ପାଇଁ ବିଗୁଲ୍ ବିଷୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଶଙ୍ଖନାଦ କରିବା ବିଷୟରେ ଭାବିଲେ, ପୁନଶ୍ଚ ନାକୁଶ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ମିଳିଲା । ଅତଏବ ତାହା ତିଆରି ମଧ୍ୟ କରାଗଲା । ପୁନଶ୍ଚ ହଜରତ୍ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର:ଅଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ହେଲା, ସେ କହିଲେ ଯେ ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେଖିଲି ଯେ ସେ ଦୁଇଟି ସବୁଜବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନାକୁଶ୍ ଧରିଥିଲା ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ହିଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କହିଲି, ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଭକ୍ତ ତୁମେ ଏହି ନାକୁଶ୍ ବିକ୍ରି କରିବ କି ? ସେ କହିଲା ତୁମେ ଏହାକୁ ନେଇ କଣ କରିବ ମୁଁ କହିଲି ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ନମାଜ ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଡାକିବି । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ କହିଲା ମୁଁ ଏହାଠୁ ବି ଉକ୍ତ ଉପାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ତୁମକୁ ଅବଗତ କରିବି କି, ମୁଁ କହିଲି ତାହା କଣ ? ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଏବଂ ଅଜାନ୍‌ର ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ମତେ ଶୁଣାଇଲା ।

ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ କୁହନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ୍ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର:ଅ ବାହାରିଲେ ଏବଂ ସେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଂଚିଲେ ଏବଂ ହଜୁରଙ୍କ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଅବଗତ କରାଇଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଚିତ କରାଇଲେ । ରସୁଲ୍ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ତୁମର ସାଥ୍ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର:ଅଙ୍କୁ କହିଲେ, ତୁମେ ବିଲାଲଙ୍କୁ ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଶିଖାଇ ଦିଅ ଏବଂ ସେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଡାକ ମାରିବେ ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଡାକିବେ ନମାଜ ପାଇଁ, କାରଣ ତୁମ ଅପେକ୍ଷା ତାଙ୍କର ସ୍ୱର ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ଓ ପ୍ରଖର । ହଜରତ୍ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର:ଅ କହିଲେ ଯେ ମୁଁ ହଜରତ୍ ବିଲାଲ ର:ଅଙ୍କ ସହିତ ମସ୍ଜିଦ୍ ଆଡ଼କୁ ଗଲି ଏବଂ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏହି କଲେମାତ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଜାନ୍‌ର ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କହିଚାଲିଲି ଓ ସେ ତାହାକୁ ମୋ ପଛେ ପଛେ ପୁନରାବୃତ୍ତି କଲେ । ଏହିଭଳି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆମେ ନମାଜ ପାଇଁ ଡାକିଲୁ ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର:ଅ ଯେବେ ଏହି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ ସେ ବାହାରକୁ ଆସି କହିଲେ ଯେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ୍! ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରାଶ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହି ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଛି ।

(ଇବ୍ନେ ମାଜା..... ହଦିସ୍ ୭୦୬) (ସହି ବୁଖାରା..... ହଦିସ୍-୬୦୪)

ହଜରତ୍ ମିର୍ଜା ବଶିର୍ ଅହମେଦ୍ ସାହେବ ଲେଖିଛନ୍ତି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନମାଜ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଘୋଷଣା କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇନଥିଲା । ସାହାବାମାନେ ସ୍ୱୟମ୍ ସମୟର ଅନୁମାନ ଲଗାଇ ନମାଜ ନିମନ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଯାଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ତିରସ୍କାୟୀ ଓ ସ୍ୱାଗତ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା ଯେବେକି ମସ୍ଜିଦ୍ ନବଓ୍ଵର ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମନରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ବାରମ୍ବାର ଉଠି ମାରୁଥିଲା ଯେ କେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସମୟରେ ଏକତ୍ରିତ କରି ନମାଜ ପାଠ କରିବ । କିଏ ଇସାଇମାନଙ୍କ ପରି କରିବାକୁ ରାୟ ଦେଉଥିଲା ତ କିଏ ଯହୁଦୀମାନଙ୍କ ଉଦ୍‌ହରଣ ଦେଉଥିଲା କି ଏପରି କରିବ । ହଜରତ୍ ଉମର୍ ମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏଥିପାଇଁ ମୁତୟନ କରାଯାଉ ଯଦ୍ୱାରା ସେ ନମାଜର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଏଲାନ କରିଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଘୋଷଣା କରିଦେବ । ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଏହି ରାୟକୁ ପସନ୍ଦ କଲେ ଏଥିପାଇଁ ବିଲାଲଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଅତଏବ ନମାଜର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ବିଲାଲ ଅସ୍‌ସଲାତୁ ଯାମିଅତୁନ୍ କହି

କଲାମୁଲ୍ ଇମାମ୍ (ସୁଗଅବତାରଙ୍କ ବାଣୀ)
“ତୁମେ ଆପୋଷରେ ଖୁବ୍ ଶିଘ୍ର ସୁଲାହ କର ଓ ନିଜ ଭାଇମାନଙ୍କ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର କାରଣ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛି ଦୁଷ୍ଟ ଯିଏ ନିଜ ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ସୁଲାହ କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଏ ନାହିଁ ।”
(କଶିଡ଼ି ନୁହ, ରୁହାନି ଖଜାଜନ୍ ଖଣ୍ଡ-୧୯, ପୃ-୧୨)
ତାଲିବେ ଦୁଆ: Abdul Chand & Family,
Jammat Ahmadiyya, Kerang (Odisha)

ଘୋଷଣା କରୁଥିଲେ ବରଂ ନମାଜ ବ୍ୟତିତ ମଧ୍ୟ ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଏକତ୍ରିତ କରିବାର ଆଦେଶ ମିଳିଲେ ସେ ଏହି ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥାତ ଅସ୍‌ସଲାତୋ ଜାମେର ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ଘୋଷଣା କରୁଥିଲେ । ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଜଣେ ସାହାବି ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ହେଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ଅଜାନ୍ ର ଶବ୍ଦ ଶିଖାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ସେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନର ଚର୍ଚ୍ଚା କଲେ ଏବଂ କହିଲେ ମୁଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏହି ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିବାର ଦେଖିଲି । ହଜୁର କହିଲେ ଏହା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅଟେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ, ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅଙ୍କୁ ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଶିଖାଇ ଦିଅ । ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅ ସେହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଅଜାନ୍ ଦେଲେ ସେତେବେଳେ ହଜୁର ଉମର୍ ର:ଅ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ଶୁଣି ଶିଶୁ ଶିଶୁ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ ! ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅ ଆଜି ଯେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ଅଜାନ୍ ଦେଇଛନ୍ତି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଠିକ୍ ଏହିପରି ଶବ୍ଦ ଦେଖିଛି । ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଆଁ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଯେତେବେଳେ ଅଜାନ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ ସେତେବେଳେ କହିଲେ ଯେ ମତେ ତଦନୁଯାୟୀ ଐଶିବାଣୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି ଅତଃ ଏହିପରି ଭାବରେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଅଜାନ୍ ଶୈଳୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏହି ଶୈଳୀ ଏପରି ମଙ୍ଗଳମୟ ଓ ଚିତାକର୍ଷକ ଥିଲା ଯାହାର କେହି ମୁକାବିଲା ମଧ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପାଠବେଳା ଇସ୍ଲାମୀ ଜଗତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମସଜିଦ୍‌ରେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲାଙ୍କ ଏକଶୂରବାଦର ଓ ହଜୁର ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ସ:ଆ:ସଙ୍କ ରିସାଲତର ସ୍ୱର ଉଚ୍ଚ ହୁଏ ଓ ଇସ୍ଲାମୀୟ ଶିକ୍ଷାର ସାରାଂଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଂଚିଥାଏ ।

(ସିରତ୍ ଖାତ୍‌ମୁନ୍ ନବିୟିନ୍..... ପୃ- ୨୭୧-୨୭୨)

ମୁସା ବିନ୍ ମୁହମ୍ମଦ ନିଜ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅ ଅଜାନ୍ ଦେଇ ନବା କରିବ ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ସ୍ମୃତିତ କରିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଦ୍ୱାର ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଯାଉଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ, ହୟା ଅଲସ୍‌ସଲାତ ହୟା ଅଲଲ୍ ଫଲାହ୍ । ଅସ୍‌ସଲାତୁ ଯା ରସୁଲଲ୍ଲାଃ । ଅର୍ଥାତ୍ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ୍ ନମାଜ ପାଇଁ ଚାଲିଆସନ୍ତୁ ଓ ସଫଳତା ପାଇଁ ଚାଲି ଆସନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ରସୁଲ୍ କରିବ ସ:ଆ:ସ ନମାଜ ପାଇଁ ବାହାରି ଆସୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜୁର ବିଲାଲ

ର:ଅ ହଜୁରଙ୍କୁ ଦେଖିନେଇ ଅକାମତ୍ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଉଥିଲେ । **(ତବକାତୁଲ୍ ଜୁବରା.....ଖଣ୍ଡ-୩, ପୃ-୧୭୬-୧୭୭..... ବେରୁତ ୨୦୧୭)**

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଏହା ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ । ଅକାମତ୍ ସେତିକି ବେଳେ ହିଁ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଇମାମ୍ ମେହେରାବ୍‌ରେ ପହଂଚିଯିବେ ।

ସୁନନେ ଇବନେ ମାଜାରେ ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି, ଯେ ଫଜର୍ ନମାଜ ପାଇଁ ହଜୁର ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ସ୍ମୃତିତ କରିବାପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ କୁହାଗଲା ଯେ, ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ସୟନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅ ଅସ୍‌ସଲାତୁ ଖୈରୁମ୍ ମିନନ୍ ନୌମ୍ । ଅସ୍‌ସଲାତୁ ଖୈରୁମ୍ ମିନନ୍ ନୌମ୍ । ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥିଲେ ସୁତରାଂ ସକାଳ ନମାଜରେ ଏହି ଶବ୍ଦକୁ ଅଧିକ କରିଦିଆଗଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଯୋଡ଼ି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଏହି ପରମ୍ପରାଟି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିପରି ଜାରି ରହିଛି ।

(ସୁନନେ ଇବନେ ମାଜା..... ହଦିସ୍- ୭୧୬)

ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, ରସୁଲେ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ, ହେ ବିଲାଲ୍ ଏହା କେତେ ଉତ୍ତମ ଶବ୍ଦ ତୁମେ ଏହାକୁ ଫଜର୍ ନମାଜରେ ସାମିଲ କରିନିଅ ।

(ମୁସାୟମୁଲ୍ କବିର୍..... ଖଣ୍ଡ-୧, ପୃ- ୩୫୫ ହଦିସ୍- ୧୦୮୧.....୨୦୦୨)

ରସୁଲେ କରିମ୍ ସ:ଆ:ସଙ୍କର ତିନିଜଣ ମୁଅଜନ୍ ଥିଲେ, ପ୍ରଥମ ହଜୁର ବିଲାଲ ର:ଅ, ହଜୁର ଅବୁ ମେହେଜୁରା ର:ଅ ଏବଂ ତୃତୀୟ ହଜୁର ଉମ୍‌ରୋ ବିନ୍ ଉମ୍ମେ ମକତୁମ୍ ର:ଅ । ଆଙ୍କ ଜୀବନୀର ଆଉ କିଛି ଅଂଶ ବାକି ଅଛି ଯାହାକି ମୁଁ ଆଗାମୀ ଖୁତ୍‌ବାରେ ବର୍ଷନା କରି ବି ଇନଶାଆଲ୍ଲାଃ ତାଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କିଛି ମୃତକଙ୍କ ଉତ୍ତମଗୁଣାବଳୀର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବି ଏବଂ ନମାଜ ଅନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ନମାଜ ଯନାକାଃ ଗାଏବ ପାଠ କରିବି ।

ପ୍ରଥମ ହେଲେ ପ୍ରୀୟ ରଉଫ୍ ବିନ୍ ମକ୍‌ଶୁଦ୍ ଜୁନିୟର ସାହେବଙ୍କର ଯେ, ବେଲ୍‌ଜିୟମର ନିବାସୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଏଠାରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯାମିୟା ଅହେମଦୀୟାରେ ଶିକ୍ଷା ହାସଲ କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଛାତ୍ର ଥିଲେ । ତଳିତ ସେପ୍ଟେମ୍‌ର ମାସ ୪ ତାରିଖ ଦିନ ସେ ଏହି ଇହ ଧାମ ତ୍ୟାଗ କଲେ, ଇନ୍‌ଲିଲ୍‌ହେ ଓ ଇନ୍‌ଲିଲ୍‌ହେ ରାଜେଜନ । ବେଲ୍‌ଜିୟମର ହାସଲ୍‌ଟ୍ (Hasselt) ଯମାତ୍ ସହିତ ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା, ୨୦୧୮ ମସିହାରେ ସେ ଯାମିୟାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ସେଠାରୁ ନିଜର ସେକେଣ୍ଡାରି ସ୍କୁଲ୍ ପାଶ୍ କରି ଅର୍ଥାତ୍ ବେଲ୍‌ଜିୟମରୁ ପାଶ୍ କରି ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲେ । ପ୍ରୀୟ ରଉଫ୍

ସାହେବ ଅତି ନିଷ୍ଠାବାନ୍ ଓ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱଭାବର ଯୁବକ ଥିଲେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଶ୍ରମୀ ଛାତ୍ର, ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଅତି ପ୍ରୀୟ ଥିଲେ, କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବେ ତାଙ୍କୁ ବ୍ରେନ୍ ଟ୍ୟୁମର ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଛଅ ସାତ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏହି ରୋଗରେ ପିଡ଼ିତ ରହିଲେ ଯାହାର ସେ ବେଶ୍ ସାହାସ ଓ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଏହି ପୀଡ଼ାକୁ ବରଦାସ୍ତ କରିଥିଲେ । ପରିଶେଷରେ ନିଜ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ହାଜର ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ଅହେମଦୀୟତ ତାଙ୍କ ଜେଜେଙ୍କ ଜରିଆରେ ଆସିଥିଲା ପାଖାପାଖି ୧୯୫୦ ମସିହାରେ । ଯେହେତୁ ତାଙ୍କର ନିଜ ବଂଶରେ ବେଶ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ପ୍ରଭାବ ରହିଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ଜେଜେଙ୍କର ତେଣୁ ସମ୍ପର୍କୀୟମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବାଦ କରୁନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ପରେ ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ବିରୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତାଙ୍କ ଅଜାଙ୍କ ପିତା ଅବଦୁଲ୍ ଅଲା ସାହେବ ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ହଜୁର ମୁସ୍‌ଲିମ୍‌ହ ମଉଦ୍ ର:ଅଙ୍କ ହସ୍ତରେ ବୟତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରୀୟ ରଉଫ୍ ସାହେବଙ୍କ ନିଜ ପିତାମାତାଙ୍କ ବ୍ୟତିତ ତିନି ଭଉଣୀ ଓ ଦୁଇ ଭାଇ ରହିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ହୁମାୟୁନ୍ ମକ୍‌ଶୁଦ୍ ସାହେବ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ମୁହସିନା ବେଗମ୍ ସାହିବା ଅଟେ । ସେମାନଙ୍କ ସନ୍ତାନମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ, ଅଜିଜା ନିଶାତ୍ ପୁତ୍ରୀ, ଯାହାର ବୟସ ୧୮ ବର୍ଷ, ପୁତ୍ର ସ୍ୱାଲେହ ବୟସ ୧୪ ବର୍ଷ, ତସ୍‌ନିୟା ହୁମୈଜାଃ ବୟସ ୯ ବର୍ଷ, ପ୍ରୀୟ ଫାତେହ୍ ମକ୍‌ସୁଦ୍ ଯାହାର ବୟସ ୭ ବର୍ଷ ଅଟେ ଏବଂ ପ୍ରୀୟ ଜନ୍‌ତୁଲ୍ ସାମିୟା ଯାହାର ବୟସ ୪ ବର୍ଷ ଅଟେ ।

ବେଲ୍‌ଜିୟମର ଅମୀର ସାହେବ ଲେଖିଛନ୍ତି, ପ୍ରୀୟ ରଉଫ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ଶୈଶବାସ୍ଥାରୁ ଦେଖିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି, ସେ ଜଣେ ଅଲୌକିକ ଛୁଆ ଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ଯମାତକୁ କୌଣସି କାମରେ ଯାଏ ବା ଗସ୍ତ କରେ ତାଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ମସଜିଦ୍‌ରେ ପାଇଥାଏ ସେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ଆଚରଣ କରୁଥିବା ପିଲା ଥିଲେ, ତାହାର ଦେହାନ୍ତ ପରେ ଦୁଇ ଦିନ ତାହାର ମରଣରାତ୍ର ଆମେ ରଖିଥିଲୁ ଏବଂ ଯମାତର ବହୁତ ଲୋକ ତାଙ୍କ ଶୋକ ସେବାରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକ ତାଙ୍କ ବିୟୋଗରେ ରୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମୃତକର ଅନେକ ସୁଗୁଣମୂଳକ ଘଟଣାବଳୀର ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ରୋଗର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଯେତେବେଳେ ଡକ୍ଟରମାନେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ତୁମକୁ ବ୍ରେନ୍ କ୍ୟାନ୍ସର ହୋଇଛି ଯାହାକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଙ୍କର ହୋଇପାରେ । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଚେହେରାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ବା ବିଦିନ୍ୟତାର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା ନା ସେ ସାହାସ ହରାଇଥିଲେ, ଡକ୍ଟରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାରୁ ଜଣେ ଡାକ୍ତର କହିଲେ, ମୁଁ ତାଙ୍କ ସହ କଥାଭାଷା

ହୋଇଛି ସେଥିରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରିଛି ଯେ, ସେ ଜଣେ ଚମତ୍କାରି ଯୁବକ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ବିଚାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ଥିଲା । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ଓ ଯତ୍ନଶୀଳ ପାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଭିଯୋଗ କରୁନଥିଲେ । ଡାକ୍ତରଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ଏଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ରୋଗୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧିତ ଓ ଉତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଉଠେ, କିନ୍ତୁ ସେ ବହୁତ ସାହାସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଅମୀର ସାହେବ ଆହୁରି ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ, ମୃତକଜଣକ ଖଲିଫାଙ୍କ ସହ ଅଗାଡ଼ ପ୍ରେମ ରଖିବା ସହିତ ଜଣେ ଓ ଆଜ୍ଞାକାରୀ ଥିଲେ । ସର୍ବଦା ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ସ୍ମିତହାସ୍ୟ ରହୁଥିଲା ଏବଂ ଛୋଟ ହେଉ ଅବା ବଡ଼ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ, ଆଦର କରୁଥିଲେ, ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ନମ୍ର ଆଚରଣ କରୁଥିଲେ ।

ହାସଲର ମୁରବୀ ସାହେବ କହୁଛି, ତାଙ୍କ ରୋଗ ଚିହ୍ନଟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ରମଜାନ୍ ମାସରେ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଅଫ୍‌ତାଲ୍ ମାନଙ୍କର ଅନ୍‌ଲାଜନ୍ କ୍ଲାସ୍ ନେବାକୁ କହିଲି ଏବଂ ସେ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ସେ ଏହି ବ୍ୟାଧି ଯୋଗୁଁ ହସିଟାଲ୍‌ରେ ଆଡ଼ମିଟ୍ ହେଲେ, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ହସିଟାଲ୍‌ରୁ ପିଲାମାନଙ୍କର କ୍ଲାସ୍ ନେଉଥିଲେ ଏପରିକି କେତେକ ସମୟରେ କ୍ଲାସ୍ ନେବା ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଚେତା ହରାଇ ବସୁଥିଲେ, ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ଚେତା ଫେରିଆସୁଥିଲା ପୁନଶ୍ଚ କ୍ଲାସ୍ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଉଥିଲେ । କଦାପି ଏପରି କହିନାହାନ୍ତି ଯେ, ମତେ କଷ୍ଟ ହେଉଛି ଆଜି କ୍ଲାସ୍ ବନ୍ଦ କରିଦେବା । ଅଫ୍‌ତାଲ୍ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ଯତ୍ନଶୀଳ ବଢ଼ିଯିବ ଆପଣ କ୍ଲାସ୍ ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ସର୍ବଦା ଏହା କହୁଥିଲେ, ଯେ ଯେତେବେଳେ ଯାମିୟା ଖୋଲିବ ଓ ମୁଁ ହଜୁର ଅନୂରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ କଣ ଉତ୍ତର ଦେବି କି ମୁଁ ଛୁଟିରେ ଯମାତର କେଉଁ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିଛି ? ଦେଖ ତାଙ୍କ ଭିତରେ କିଭଳି ଆଗ୍ରହ, ଉତ୍ସାହ ଓ ମଗ୍ନତା ରହିଥିଲା ଯମାତର ସେବା କରିବାପାଇଁ ।

ଆଉ ଜଣେ ମୁରବୀ ସାହେବ ଲେଖିଛନ୍ତି, ୨୦୧୦ ମସିହାରେ ସେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ପାଇଁ ଓକ୍‌ସଫ୍ ଆରକ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ କିଛି ଦିନ ପାଇଁ ସମୟ ଉତ୍ସର୍ଗା କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପିତା ତାଙ୍କୁ ମୋ ନିକଟରେ ଛାଡ଼ିଗଲେ ଯେ ସେ ଏଠାରେ ରହି ଟ୍ରେନିଙ୍ଗ୍ ନିଅନ୍ତୁ କାରଣ ତାଙ୍କୁ ଯାମିୟାରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଦେବାରେ ଅଛି । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲି ଯେ ସେ ପାଠବେଳା ନମାଜ ପାଠ କରିବା ସହିତ ନମାଜ ତହମୁଦ୍ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରୁଥିଲେ । ମସଜିଦ୍ ର ଯେତେବେଳେ ରିନୋଭେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ଓକ୍‌ସଫ୍ ଅମଲ୍ କରିବାକୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ

ଚାଲିଆସୁଥିଲେ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ କଷ୍ଟକର ଓ ଦୁଃସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବହନ କରୁଥିଲେ । ପଥର ଓ ବଜ୍ରର ଉଠାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦର ସହ କରୁଥିଲେ । ଆଉ ଏକ ସୁଗୁଣ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଥିଲା କି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଲାମ୍ କରିବାରେ ସେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମାତା କୁହନ୍ତି ଯେ, ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି ସାଧାରଣତଃ ସ୍କୁଲ୍ ଟିଫିନ୍ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ଖାଇ ଆସନ୍ତି । ଏକଦା ସ୍କୁଲରୁ ଆସି ମତେ କହିଲେ, ମାଆ ମତେ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ ମୁଁ କହିଲି ତୁମେ ତ ଖାଇବା ନେଇ ଯାଇଥିଲ ତାହା କଣ ହେଲା ? ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ପ୍ରାୟ ରତ୍ନ କହିଲା ଯେ ଆଜି ଗୋଟେ ପିଲା ସ୍କୁଲକୁ ଖାଇବା ନେଇ ଅସିନଥିଲା ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ମୋର ଖାଇବା ଦେଇଦେଲି ଏବଂ କହିଲି କି ମୁଁ ଘରେ ଯାଇ ଖାଇନେବି । ଏହିପରି ନିଜ ସାଧୁମାନଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଚିନ୍ତିତ ରହୁଥିଲେ କି ତୁମ ଭବିଷ୍ୟତ କଣ ହେବ । ତେଣୁ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ରବାନ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଚୟନ କର ଏବଂ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ଜଳ୍ପା ଓ ଇଚ୍ଚିମା ଆଦିରେ ବେଶ୍ ମନ ପ୍ରାଣର ସହିତ ତ୍ୟାଗ ଦେଉଥିଲେ, ବରଂ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର କୁହନ୍ତି ଯେ ଏକଦା ରାତ୍ରରେ ସିକ୍ୟୁରିଟି ତ୍ୟାଗ ଥିଲା ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦେବାରୁ ସେ କହିଲେ, ପ୍ରଥମେ ମୋ ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ଓ କ୍ଷମା ଦେବି ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ବହୁତ ଛୋଟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପଚାରିବି ଓ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷିତ କରନ୍ତି ଯେ, ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଆପଣଙ୍କ ଛୁଆ ଯାମିୟାରେ ପାଠପଢ଼ୁ ।

ତାଙ୍କ ପିତାମାତା ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ସାହାସର ସହିତ ନିଜ ପୁତ୍ରର ବ୍ୟାଧିରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ସମୟକୁ ଅତିବାହିତ କଲେ । ତାଙ୍କ ମାତା କୁହନ୍ତି, ଯେ ଆମେ ତୁମକୁ ଅର୍ଥାତ ରତ୍ନକୁ କୁହନ୍ତି ଯେ ଆମେ ତୁମକୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ଅର୍ପଣ କରିଦେଇଛୁ । ତାଙ୍କୁ ମାନେ ସମସ୍ତ ଆଶା ଛାଡ଼ିଦେଇଥିଲେ ତେଣୁ ବେଶ୍ ସାହାସର ସହିତ କହିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଯେଉଁଠିକୁ ଯାଉଛୁ ଅର୍ଥାତ ତାଙ୍କ ମାତା ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ କୁହନ୍ତି ଯେ, ତୁମେ ଯେଉଁଠାକୁ ଯାଉଛୁ ସେହି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ଶ୍ରେୟସ୍କର, ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଧାନରେ ରାଜି ରହିବାକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁଥିଲେ । ସେ ସ୍ୱୟମ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ରାଜି ରହୁଥିଲେ । ହସ୍ତିଚାଳରେ ଆଡ଼ମିଟ ଥିବା ସମୟରେ ସେ ମୋ ସହିତ ଯେଉଁ ଫଟୋ ଉତ୍କଳନ କରିଥିଲେ ଅର୍ଥାତ, ହଜୁରଙ୍କ ସହିତ ଯେଉଁ ଫଟୋ ଉଠାଇଥିଲେ । ନିଜ ବେତ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଥିଲେ । ତାହା ମଧ୍ୟ ଯମାତର ପ୍ରଚାର ମାଧ୍ୟମ ସାଜିଥିଲା କାରଣ ତାହାକୁ ଦେଖି ତୁମ୍ଭମାନେ ପଚାରୁଥିଲେ ଯେ ଏ କିଏ ? ତୁମେ କେଉଁ କମ୍ୟୁନିଟିର ? ସେତେବେଳେ ସେ ଯମାତର ପରିଚୟ

କରାଉଥିଲେ କି ମସିହା ଯିଏ ଆସିବାର ଥିଲା ସେ ଆସିଯାଇଛନ୍ତି, ଏପରି କଥା ଆଗକୁ ବଢୁଥିଲା । ଅମୀର ସାହେବ କୁହନ୍ତି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି ନିଃସନ୍ଦେହରେ ତୁମେ ରୋଗରେ ପିଡ଼ାତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ନିଯୋଜିତ ରହିଛୁ ଏବଂ ଏହା ଦେଖି ମତେ ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗୁଛି ।

ପୁଣି ସଦର ଅହେମଦୀୟା ଖୁଦାମୁଲ୍ ବେଲଜିୟମ କୁହନ୍ତି, ଖୁଲାଫତ ସହ ତାଙ୍କର ଭଲପାଇବା ଅତୁଳନୀୟ ଥିଲା, ସେ କୁହନ୍ତି ଏକଦା ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ ଓକ୍ସଫେ ନୌ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ହଜୁର ଅନୁରକ୍ତ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିବାପାଇଁ କହିଲି । ସେତେବେଳେ ସେ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ମୁରବା ସାହେବ ମତେ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଲେଖା ଜଣାନ୍ତୁ । ଆପଣ ଲେଖି ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହାକୁ ନକଲ କରିଦେବି । ସଦର ସାହେବ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, ଅନ୍ୟପିଲାମାନେ ତ ତୁମ୍ଭ ଭାଷାରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଲେଖିଦିଅ, ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ମୁଁ ଚାହୁଁଛି ମୋର ପତ୍ର ହଜୁରଙ୍କ ନିକଟକୁ ସିଧାସଳଖ ପହଂଚୁ ଏବଂ ସେ ମୋ ପାଇଁ ଦୁଆ କରନ୍ତୁ । ପୁନଶ୍ଚ ମୁରବା ସାହେବ କୁହନ୍ତି ପ୍ରାୟ ରତ୍ନ ଯେତେବେଳେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଅହଦ୍ ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆବୃତ୍ତି କରନ୍ତି କି ମୁଁ ନିଜ ଧନ, ଜୀବନ, ସମୟ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସବୁକିଛି ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାପାଇଁ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବି, ଏବେ ସେ ଅଧମ ନିଜର ଏହି ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଶେଷ ନିଶ୍ଚାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଳନ କରିଥିଲେ । ସେ କୁହନ୍ତି ମୁଁ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ତାଙ୍କୁ ଆତୁରତାର ସହ ଭୋ ଭୋ ହୋଇ ରୋଦନ କରୁଥିବାର ଦେଖିଛି । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ରତ୍ନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ପଚାରିଲି, ସେ କହିଲେ ଆଜି ଆମ ଗହଣରୁ ଆମ ଅତି ପ୍ରାୟ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ କଥା ବୁଝୁଥିବା ସାଧୁଟିଏ ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି । ଏପରି ସହାନୁଭୂତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଳିନଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଉତ୍ସାହିତ ରହୁଥିଲେ । କେତେକ ସମୟରେ ଲୋକେ ସଙ୍କୋଚ ମନେ କରିଥାନ୍ତି । ଏକଦା ଆମେ **Messiah has come** ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କଲୁ ସେତେବେଳେ ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧରି ଧରି ନେଇ ଆମ ନିକଟକୁ ଆସୁଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଯମାତର ପତ୍ରିକା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । କଥୋପକଥନ କରାଉଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସହ ପରିଚିତ କରାଉଥିଲେ, ସେ ଯାହା ହେଉ ଯାମିୟାରୁ ମୁରବା ରୂପେ ଉତ୍ତରଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ସେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ମୁରବା ଓ ମୁକଲିର୍ ଥିଲେ । ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ବିଧାନ ସେ ହିଁ ଜାଣନ୍ତି, କେତେକ ସମୟରେ ସୁଜନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଚଂଚଳ ସେ ନିଜ ନିକଟକୁ ଡାକିନେଇଥାନ୍ତି । ଅଲ୍ଲା ତାଲ ମୃତକଙ୍କ ସହ ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତର ଉନ୍ନିତ କରନ୍ତୁ ତଥା ତାଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଧର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହାସ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଯମାକାଃ ଜଫର୍ ଇକବାଲ୍ କୁରେଶି ସାହେବ ନାଏବ ଅମୀର ଜିଲ୍ଲା ଇସଲାମାବାଦଙ୍କର ଅଟେ । ସେ ଚଳିତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୩ ତାରିଖରେ ୮୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ, *ଇନ୍ଦ୍ୱା ଲିଲ୍ଲିହେ ଓ ଇନ୍ଦ୍ୱା ଇଲ୍ଲିହେ ରାଜେଉନ* । ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର ପରିବାର ସହ ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଜେଜେ ଅବଦୁଲ୍ଲାଃ କୁରେଶି ସାହେବ ହଜୁରତ୍ ମସିହ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କ ସାହାବି ଥିଲେ, ସେ ୧୯୦୪ ମସିହାରେ ବୟତ କରିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀମତି ଅମତୁଲ୍ ହମିଦା ସାହେବଙ୍କ ଦଦା ହଜୁରତ୍ ଖଲିଫା ନୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ହଜୁରତ୍ ମସିହ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କର ସାହାବି ଥିଲେ । ଏ ପ୍ରଥମ ଖଲିଫା ନୁହନ୍ତି ବରଂ ଆଜ୍ ନାମ ଏପରି ଥିଲା, ହଜୁରତ୍ ମସିହ ମଉଦ୍ ଆ:ସ ନିଜର କାଳଜୟୀ ପୁସ୍ତକ ଚୌଫା-ଏ-ଗୋଲଡ଼ି ଓୟାରେ ମହଲ୍ଲା ଖାନିୟାର କଶ୍ମୀରରେ ହଜୁରତ୍ ମସିହଙ୍କ କବର ଥିବାର ଆପଣଙ୍କ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମର ସହ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଛନ୍ତି । ଜଫର୍ ଇକବାଲ୍ କୁରେଶି ସାହେବ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଅନୁତସରରୁ ହାସଲ କରିଥିଲେ, ପୁଣି ଦେଶ ବିଭାଜନ ପରେ ସେ ପାକିସ୍ତାନ ପିଣ୍ଡିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ସେଠାରୁ ମାଟ୍ରିକ ପାଶ୍ କରିବା ପରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରର ସ୍ନାତକ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ସେ ନିଜ କର୍ମମୟ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଯୁନାନରୁ ଏମ୍.ଏ.ସି ର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୪ ମସିହାରେ ନିଜ ଚାକିରିରୁ ଟିଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର ପଦବୀରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ । ତା'ପରେ ଇସଲାମାବାଦ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ସେଠାରେ ଯମାତର ବିଭିନ୍ନ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୮ ମସିହାରେ ତାଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଅମୀର ଭାବରେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା ସେ ସମୟରେ ଅନେକଥର ଅମୀର ର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ୨୦୧୯ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୧ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅତିରିକ୍ତ ଅମୀର ରୂପେ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ବସ୍ତା ଓ ଅନେକ ରୋଗରେ ପିଡ଼ାତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ଭାବରେ ମସଜିଦ୍ ଆସୁଥିଲେ ଏବଂ ନିଜର ନିତିଦିନିଆ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ । ଖୁବ୍ କମ୍ କଥା କହୁଥିଲେ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ମଣିଷଟିଏ ଥିଲେ । ବ୍ୟବସ୍ଥାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଡେଇଁ ଅଧିକ ଥିଲା । ବେଶ୍ ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ଓ ସତର୍କତାର ସହ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ଯମାତର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତି ଦରଦ ଥିଲା । ବେଶ୍ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ନାଜିରେ ଥିଲା ଥିଲି ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ବେଶ୍ ନିକଟରୁ ଦେଖିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ଅଲ୍ଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବରେ ବିନପ୍ରତାର ସହ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ

ନିଜଠାରୁ ବୟସରେ ବହୁତ ଛୋଟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ, ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଜ୍ଞାକାରୀ ହେଉଥିଲେ, ଆଦେଶ ପାଳନ କରୁଥିଲେ ।

ସେ ନିଜ ପଛରେ ନିଜ ପତ୍ନୀଙ୍କ ବ୍ୟତିତ ଚାରିଜଣ କନ୍ୟା ସନ୍ତାନ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ, ଅମତୁଲ୍ ରସିଦ୍ ସାହେବା, ତାକ୍ତର ସଦଫ୍ ଜଫର୍ ସାହିବା, ସାଦିଆ ଚୌଧୁରୀ ସାହିବା ଏବଂ ଆଇଶା ତାରିକ୍ ସାହିବା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କାନାଡ଼ାରେ ଅଛନ୍ତି ବାକି ଲାହୋରରେ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ଆଇଶା ତାରିକ୍ ସାହେବା କୁହନ୍ତି, ବାଲ୍ୟକାଳରେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସ୍କୁଲ ଯିବା ଆରମ୍ଭ କଲି ସେତେବେଳେ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଖଲିଫାଙ୍କ ନିକଟକୁ ମୋ ତରଫରୁ ଦୁଆ ପାଇଁ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତି ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ସ୍କୁଲରେ ମୋର ପୋଜିସନ୍ ଆସେ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ହଜୁରଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖି ଜଣାନ୍ତି ଓ ଉତ୍ତର ଆସିଲେ ପଢ଼ି ଆମକୁ ଶୁଣାନ୍ତି ବଡ଼ ହେବାପରେ ଆମକୁ ସ୍ୱୟମ୍ ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କଲେ ଏବଂ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମଧ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ କି ଏପରି ଲେଖି ହଜୁରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ପ୍ରେରଣ କର । ଏଭଳି ଅତି ସାଦରତାର ସହ ଛୋଟ ବୟସରେ ଆମ ହୃଦୟରେ ଖଲିଫାଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଓ ଭଲପାଇବାର ଭାବନାକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିଥିଲେ । ଅଲ୍ଲା ତାଲ ମୃତକଙ୍କ ସହ ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତର ଉନ୍ନିତ କରନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପରିବାର ବର୍ଗକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯମାକାଃ ହେଉଛି ସମ୍ମାନନୀୟ କାବିନେ କାବାଜା କାଗା ସାହିବା ସିନେଗାଲ୍ଙ୍କର ସେ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୨୪ ତାରିଖରେ ୮୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ, *ଇନ୍ଦ୍ୱା ଲିଲ୍ଲିହେ ଓ ଇନ୍ଦ୍ୱା ଇଲ୍ଲିହେ ରାଜେଉନ* । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାହାସି, ନିଷ୍ଠାବାନ ଓ ଖୁଲାଫତ ସହ ପ୍ରତି ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷାକାରୀ, ଯମାତର ସାଧାରଣ ସ୍ୱାଭିମାନ ରଖୁଥିବା ସେବକ, ବଳିଦାନକାରୀ, ଅତିସହକାରୀ ଓ ନିୟମିତ ଭାବରେ ନମାଜ ପାଠକାରୀ ମଣିଷ ଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଅଂଚଳକୁ ଯମାତର ପ୍ରତିନିଧିମଣ୍ଡଳ ଗସ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ସେ ସଦେବ ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସକ୍ୱାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଜ ତରଫରୁ ହିଁ କରିଥାନ୍ତି । ଯଦି ଅତିଥିମାନେ ବାହାରେ ଖାଇନେଉଥିଲେ ତେବେ ସେଥିରେ ସେ ବହୁତ ମନ ଉଣା କରୁଥିଲେ କି ମତେ କାହିଁକି ସୁଯୋଗରୁ ବଂଚିତ ରଖିଲେ । ଅତିଥିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ ଘରକୁ ମଧ୍ୟ ଖାଲି କରିଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ ଯଥୋଚିତ ପ୍ରୟାସ କରୁଥିଲେ । ଶୋସିଆଲିଷ୍ଟ ଦଳ ତରଫରୁ ନିର୍ବାଚନରେ ଭାଗ ନେଇ ଅଠର ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶିୟ ପାର୍ଲାମେଂଟରେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର

ଓ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଅହେମଦୀ ଥିଲେ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯମାତ୍ ରେଜିଷ୍ଟର ହୋଇନଥିଲା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯମାତ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କ ନାମରେ ଥିଲା । ମିଶିନାରୀ ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ସାହେବ ଲେଖିଛନ୍ତି ୨୦୧୨ ମସିହାରେ ମୁଁ ସିନେଗାଲ ଆସିଲି ଓ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଲି ସେତେବେଳେ ଯମାତ୍ ପଂଜୀକରଣ ହୋଇନଥିଲା ମୃତକଜଣକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମତେ କହିଲେ ଜୀବନର କୌଣସି ଭରସା ନାହିଁ ଆପଣ ଖୁବ୍ ଶିଘ୍ର ଯମାତ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ଯାହାକି ମୋ ନାମରେ ଅଛି, ତାହା ଯମାତ୍ ନାମରେ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରି କରାଇନିଅନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କୌଣସି ଅସମୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି ସେ ସର୍ବଦା ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅଂଚଳ ଭିତ୍ତି ଛିଡ଼ା ହେଉଥିଲେ । ଜଣେ ଧର୍ମସେବକଠାରୁ ବଳି କାମ କରୁଥିଲେ, ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ଯମାତ୍ ସଦର ଭାବରେ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିଛନ୍ତି । କେହିୟ ଆମେଲୀରେ ସେକ୍ରେଟାରୀ ଉପରେ ଖାର୍ଜା ରୂପେ ମଧ୍ୟ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି । ଏହା ଅନ୍ତେ ପୂର୍ବରୁ ତିନି ଏକର ଜମି ଯମାତ୍ ସ୍କୁଲ ପାଇଁ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ, ଆଉ ତିନି ଏକର ଜମି ଯମାତ୍ ମିଶନ ହାଉସ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ୬ ଏକର ଜମିର ଦସ୍ତାବେଜ୍ ମୁବଲିର୍ ସାହେବଙ୍କ ହସ୍ତରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଏହା ଯମାତ୍ ଅମାନତ୍ ଏହାକୁ ସମ୍ଭାଳି ରଖନ୍ତୁ । ତା’ପରେ କହିଲେ, ମୁଁ ଗିନିକନାକରି ଯାଉଛି ଆଶା ନାହିଁ ସେଠାରୁ ଫେରି ପାରିବି କି ନାହିଁ ।

ଯୁକେ ଜଲ୍‌ସାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକଥର ଆସି ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଚତୁର୍ଥ ଖଲିଫାଙ୍କ ସମୟ କାଳରେ ୨୦୧୯ ମସିହାରେ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଜଲ୍‌ସା ସାଲାମା ଯୁକେରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ଅମୀର ସାହେବଙ୍କୁ କହିଲେ, ଜୀବନର କୌଣସି ଭରସା ନାହିଁ ତେଣୁ ମୋର ଅଭିଳାଷ କି ଖଲିଫାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବସି ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ଟିକିଏ ଦେଖିନିଏ । ପରେ ସାକ୍ଷାତରେ କହିଲେ ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇଗଲା ଅର୍ଥାତ୍ ହଜୁରଙ୍କୁ କହିଥିଲେ, ହଜୁରଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ କରି ।

ମୌଲବୀ ମୁନୱର ଖୁର୍‌ଶିଦ୍ ସାହେବ କୁହନ୍ତି, ସେ ସିନେଗାଲର ସୁପ୍ରିମ୍ ରାଜନେତା ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲେ, ମୂଳତଃ ସେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲେ, ପରେ ରାଜନିତୀକୁ ଆସିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ପରିବାର ବଂଶଗତ ଭାବରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିଲେ । ୧୯୯୪ ମସିହାରେ ଡେପୁଟି ସିକର ନ୍ୟାସନାଲ ଅସେମ୍ବଲିଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଯମାତ୍ ବାର୍ତା ପହଂଚିଥିଲା ତା’ପରେ ଖୁର୍ ଶିଘ୍ର ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ସେ ଖୋଲା ମନ ଓ ପ୍ରସସ୍ତ ହୃଦୟର ସହ ବୟତ କଲେ । ସିନେଗାଲର ଅଧିକାଂଶ ବୟତକାରୀ ଶ୍ରମିକ

ଶ୍ରେଣୀର ଅଚ୍ଛି ଅବା ତାକ୍ଷବାସ କରୁଥିବା ଲୋକେ ଯେ ନିଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଥଦାନ କରିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେ ବୟତ କରିବାପରେ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଅର୍ଥଦାନ କରୁଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୀର ଓ ସାହାସୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଧର୍ମପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ପାଗଳପରି ଥିଲା ଏପରି ଦେଶର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଅର୍ଥାତ ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ଯମାତ୍ ବାର୍ତା ପହଂଚାଇବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଓ ପରିଜନଙ୍କ ପରିସର ବେଶ୍ ବ୍ୟାପକ ଥିଲା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାକ୍ଷାତକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଯମାତ୍ ବାର୍ତା ପହଂଚାଉଥିଲେ । ସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିର ଯମାତ୍ ପ୍ରତିକା ଓ ବୟତ ଫର୍ମ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିଲା । ଅଲ୍ଲୁଃ ତାଲା ମୃତକଙ୍କ ସହ ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତର ଉନ୍ନିତ କରନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପରିବାର ବର୍ଗଙ୍କୁ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯମାକାଃ ଯାହା ମୁଁ ପାଠ କରିବି ସେ ହେଲେ, ଶ୍ରୀମାନ୍ ମୁବଶିର୍ ଲତିଫ୍ ସାହେବ, ଯିଏ କାନାଡ଼ାର ସୁପ୍ରିମିକୋର୍ଟରେ ଆଡ଼ଭୋକେଟ ଥିଲେ, ପ୍ରଥମେ ସେ ଲାହୋରରେ ରହୁଥିଲେ ଚଳିତ ମଇ ମାସ ୫ ତାରିଖ ଦିନ ତାଙ୍କର ୮୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହାନ୍ତ ହେଲା । *ଇନ୍‌ଲିଲ୍‌ହେ ଓ ଇନ୍‌ଲିଲ୍‌ହେ ରାଜେଉନ* । ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ହଜୁର ସ:ଆ:ସ ଓ ହଜରତ୍ ମସିହ ମଉଦ୍ ଆ:ସ ତଥା ଖଲିଫାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଶେଷ ପ୍ରେମ ଭରି ରହିଥିଲା । ତାଙ୍କ ନନା ଶ୍ରୀମାନ୍ ଶେଖ୍ ମେହେର୍ ଅଲା ସାହେବ୍ ହଜରତ୍ ମସିହ ମଉଦ୍ ଆ:ସଙ୍କ ଅତି ନିକଟତମ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ହଜୁର ଆ:ସ ତାଙ୍କ ଘରେ ହୋସିୟାରପୁରରେ ୪୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିଲା କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଆପଣ ଆ:ସଙ୍କୁ ହଜରତ୍ ମୁସ୍‌ହେଲ ମଉଦ୍ ର:ଅଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ହୋଇଥିଲା । ୧୭ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁବଶିର୍ ଲତିଫ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ଫୈସଲଗାଉନ୍ ଲାହୋରର ସଦର ଯମାତ୍ ଭାବରେ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଛି । ପାକିସ୍ତାନର ଯମାତ୍ ଓକିଲମାନଙ୍କ ଯେଉଁଦଳ ଥିଲା ସେଥିରେ ଏ ସାମିଲ ଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିରେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଅନେକ କଂସଦାମାନଙ୍କ ସେବା ଓ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିଥିଲେ ସେ ସେହି ତିନିଜଣ ଓକିଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ ଯିଏ ୧୯୭୪ ମସିହାରେ ଯମାତ୍ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାର ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ୪୬ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଞ୍ଜାବ ଯୁନିଭର୍ସିଟିର ଲ କଲେଜରେ ଶିକ୍ଷାଦାନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଲାହୋରର ମର୍ଡିନଟାଉନ୍ ମସ୍‌ଜିଦ୍‌ରେ ଯେତେବେଳେ ଉଗ୍ରବାଦୀମାନେ ଆକ୍ରମଣ

କଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ, ଅଲ୍ଲୁଃ ତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ସେ ସେହି ଆକ୍ରମଣରୁ ବର୍ତ୍ତିଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ନଇମ୍ ସାଜିଦ୍ ସାହେବ୍ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ହିଁ ଶହୀଦ ହୋଇଯାଇଥିଲେ, ତା’ପରେ ସେ କାନାଡ଼ା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ନମାଜ, ରୋଜା ଓ ତହ୍‌ମୁଦ୍ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲେ, ପବିତ୍ର କୁର୍‌ଆନ୍ ସହ ଅସୀମ ପ୍ରେମ ଥିଲା ଅଲ୍ଲୁଃ ତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ମୁସି ଥିଲେ । ନିଜ ପଛରେ ପତ୍ନୀଙ୍କ ବ୍ୟତିତ ୬ଜଣ କନ୍ୟା ଓ ଅନେକ ନାତିନାତୁଣୀ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ମଲକ୍ ତାହେର୍ ସାହେବ୍ ଅମୀର ଯମାତ୍ ଲାହୋର ଲେଖିଛନ୍ତି, ମୃତକଜଣକ ସୁଦକ୍ଷ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ଓକିଲ ଥିଲେ ତାଙ୍କ କର୍ମରେ ତାଙ୍କୁ ବେଶ୍ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୮୪ ମସିହାପରେ ଆମ ଯୁବକସଂଘ ବିରୋଧରେ କଲିମା ତୟବା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଯେଉଁ କେଶ୍ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଦାଲତରେ ସେ ସେଥିରେ ଯଦିବ ହାଇକୋର୍ଟର ଓକିଲ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତରେ ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ଲଢ଼ିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯମାତ୍ ସପକ୍ଷରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ଯମାତି ମୋକଦ୍‌ଦମାରେ ନିୟମିତ ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁକୂଳ ମତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ, ଅନେକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ଜଜ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏ ନିଜ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ତିଲେମାତ୍ର ସଂକୋଚ ଅନୁଭବ କରୁନଥିଲେ ।

ମୁବାରକ୍ ତାହେର୍ ସାହେବ୍ ମୁଶିରେ କାନୁନି କୁହନ୍ତି, ଯେ ମୁବଶିର୍ ଲତିଫ୍ ସାହେବଙ୍କର ଯମାତିୟ ସେବାର ଆରମ୍ଭ ୧୯୮୪ ମସିହାରୁ ଚାଲିଆସୁଅଛି ୧୯୮୪ ମସିହାରେ ଯେଉଁ ଅର୍ଡ଼ିନାଂସ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ବିପକ୍ଷରେ ଅଦାଲତରେ କେଶ୍ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏମିତି ତ ସେହି ଆଇନ ଉପରେ କିଛି ବି ହେବାର ନଥିଲା ଏବଂ ଜଣାଥିଲା ତାହାକୁ ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ ଓ ତାଙ୍କ ସାଥୀମାନେ ସେହି କେଶ୍‌ରେ ବେଶ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିଥିଲେ ଓ ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରି କେଶ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଅଲ୍ଲୁଃ ତାଲା ମୃତକଙ୍କ ସହ ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ଆଚରଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତର ଉନ୍ନିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସନ୍ତାନସନ୍ତତିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପୂଣ୍ୟକର୍ମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଭ୍ୟାସତ ରଖିବାକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ତଥା ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ନମାଜ କୁମ୍ପା ପରେ ଯେପରି କି ମୁଁ କହିଲି ଇନଶାଆଲ୍ଲାହ ତାଲା ଏମାନଙ୍କ ନମାଜ ଯମାକାଃ ଗାଏବ ପାଠ କରିବି ।

***

ପୃଷ୍ଠା- ୧୨ ର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ .....

ବହୁତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହଜ କରୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅହେମଦୀମାନେ ଶାନ୍ତିପ୍ରୀୟ ଓ ଆଇନ କାନୁନକୁ ମାନି ଚଳୁଥିବା ନାଗରୀକ ଅଟନ୍ତି । ଆପଣମାନେ ନିଜର ଏହି ସ୍ନେହାନ୍ “ପ୍ରେମ ସଭିକ ପାଇଁ ଘୃଣା କାହାକୁ ନାହିଁ” ଜରିଆରେ ପରିଶେଷରେ ଆପଣମାନେ ଏ ଦୁନିଆରୁ ଘୃଣା ଓ ବିଦ୍ୱେଷଭାବକୁ ଶେଷ କରିଦେବେ ।

ହଜୁର ଅନୱର ଆ:ବ:ଅ ଏଠାକୁ ଆସିବା ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ପୁଣି ଏକବାର ହଜୁରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରୁଛି ଓ ଏ ଆଶ ରଖିଛି ଯେ ହଲାଣ୍ଡରେ ଆପଣଙ୍କର ରହଣି ବହୁତ ଉତ୍ତବ ହେବ ।

ତା’ପରେ Mr Rene Eekhuis ସାହେବ ଯିଏ ଅଲମେରେ ସିଟି କାଉନ୍‌ସିଲରେ ଗୋଟିଏ ରାଜନୈତିକ ଦଳ “Respect Almere” ର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଅଟନ୍ତି, ସେ ନିଜର ଅଭିଭାଷଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରି କହିଲେ: ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଶିର୍ବାଦ ହେଉ । ଆମ ରାଜନୈତିକ ଦଳର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଧର୍ମୀୟ ସ୍ୱାଧିନତା ରହିଛି ଓ ସେଥିରେ ମୁସଲମାନ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଅଛନ୍ତି । ଏଠି ଅଲମେରେ ସହରରେ ଆଉ ଏକ ମସ୍‌ଜିଦ୍ ମଧ୍ୟ ରହିଛି, ଯିଏ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଘୃଣଣ କରିବାର ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛନ୍ତି । ଆମେ ସେହି ମସ୍‌ଜିଦ୍‌ଟିକୁ ଦଳ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ କିଛି ମାସ ପୂର୍ବେ ଆମକୁ ଆପଣଙ୍କର ଏହି ମସ୍‌ଜିଦ୍ ତରଫରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ମିଳିଲା, ତାହା ଆମେ ଗ୍ରହଣ କଲୁ । ଆମେ ଆମ ଦଳ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନେତା Gerdwin Lammersଙ୍କ ସହିତ ଏହି ମସ୍‌ଜିଦ୍‌କୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିସାରିଛୁ । ଆମ ପାର୍ଟି ଏହା ଚାହୁଁଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ମିଳୁ । ଆପଣଙ୍କ ସ୍ଥାନୀୟ ଇମାମ୍ ଶ୍ରୀମାନ୍ ସଫିର୍ ସଦିକି ସାହେବ୍ ମଧ୍ୟ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଆମ ପାର୍ଟି ନିକଟରେ ଏହିପରି ମିଳାମିଶା ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ବୁଝିପାରିବେ । ଆପଣଙ୍କ ଯମାତ୍ ପଠିକାର ସ୍ଥାନୀୟ ଇମାମ୍ ସର୍ବଦା ବାର୍ତାଲାପ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଅଲମେରେ ସହରରେ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟାକୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଉଛୁ । ଆପଣଙ୍କର ସ୍ନେହାନ୍ “ପ୍ରେମ ସଭିକ ପାଇଁ ଘୃଣା କାହାକୁ ନାହିଁ”କୁ ଆମ ପାର୍ଟି ସ୍ୱାଗତ କରୁଛି । ଅଲମେରେ ସହରରେ ମସ୍‌ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆମେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛୁ । ବହୁତ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ । ତା’ପରେ ସିଖ୍ କମ୍ୟୁନିଟିର ଜଣେ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ସର୍ଦ୍ଦାର ଭୁପିନ୍ଦର ସିଂଘ ନିଜର ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଲେ: ମୁଁ ହଲାଣ୍ଡରେ ରହୁଥିବା ସିଖ୍ କମ୍ୟୁନିଟି ତରଫରୁ ଆଜି ଏହି ପବିତ୍ର ଦିନରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ମର୍ଜଜ କାଦିଆନ୍ ମଧ୍ୟ ଯାଚୁଛି, ଯେଉଁଠି ମତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ମିଳିଲା । ମୁଁ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟା

ଲୋକମାନଙ୍କର କାମ ଦେଖୁଛି । ଏମାନେ ପବିତ୍ର କୁରୁଆନ୍ ଅନୁବାଦ କରୁଛନ୍ତି ଓ ମାନବ ସମାଜକୁ ଲିଖିତ ବାଚା ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହି ବାଚା ହେଉଛି ଶାନ୍ତି, ପ୍ରେମ, ଘୃଣା ନ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାର ବାଚା । ଅତଏବ ମୁଁ ଏଠି ଅଲମ୍ଫେରେ ସହରରେ ଓ ହଲାଣ୍ଡରେ ଆପଣମାନଙ୍କର, ଯମାତର ହୃଦୟର ଗଭୀରତମ ପ୍ରଦେଶରୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଉଛି । ମୁଁ ଏକବାର ପୁଣି ଆପଣଙ୍କୁ ମୁବାରକବାଦ (ଶୁଭେଚ୍ଛା) ଜଣାଉଛି । ମୋ ମନରେ ହଜୁର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିଛି ଯେ ସେ ବିଚେନରୁ ଏଠାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ମତେ ଯୋସିଫିଲିଷ ପାର୍ଟିର ବନ୍ଧୁ **Mr Bommel** ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଉନସିଲରମାନଙ୍କ ସହିତ ହଜୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଥର ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି । ସୁତରାଂ ଏଠାରେ ଆଜି ଅଲମ୍ଫେରେରେ ମସଜିଦ୍ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗୁଛି । ଆମ ସିଖ୍ କମ୍ୟୁନିଟି ଆନ୍ତର୍ଧର୍ମିୟ ଡାକ୍ତରୀରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଛୁ । ଆମେ ଆମ୍ଫରତମ୍ଫଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଆମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ଆପଣଙ୍କ ଯମାତକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛୁ ଓ ସେମାନେ ଆମକୁ ବହୁତ କଥା ଏପରି ଶିଖାଇଛନ୍ତି ଯାହା ସମ୍ଭବରେ ଆମେ ଜାଣିନଥିଲୁ । ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଲିଖିତ ମାନୁସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ଯିଏ ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା । ପୁଣି ବାକି ଜାତିପାତ୍ର କିଛି କଥା ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ପ୍ରେମ । ସେଥିଯୋଗୁଁ ସିଖ୍ କମ୍ୟୁନିଟିର ମନରେ ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁମାତ୍ରାରେ ପ୍ରେମ ଓ ସମ୍ମାନ ରହିଛି । ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ପୁଣି ଏକବାର ମୁବାରକବାଦ (ଶୁଭେଚ୍ଛା) ଜଣାଉଛି ।

ତା’ପରେ ଅମୀର ସାହେବ ହଲାଣ୍ଡ ନିଜର ଅଭିଭାଷଣ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ସେଥିରେ ସେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ମସଜିଦ୍ ବିଷୟରେ କିଛି ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । କହିଲେ: ଏହି ଅବସରରେ **Mr Farhan**, ଯିଏ ଜଣେ ଆର୍କିଟେକ୍ଟ ଥିଲେ ଏବଂ **Mr Vogelij** ଯିଏ **Construct** ଥିଲେ, ଏମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ଏତଦ୍

ବ୍ୟତିତ **IAAAE** ର ଟିମ୍, ସ୍ଥାନୀୟ ଯମାତର ସଦର ଶ୍ରୀମାନ୍ **Hanif Hendrick Sb** ଓ ତାଙ୍କ ଟିମର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ଯେଉଁମାନେ ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରି ମସଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗ ନେଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଫଣ୍ଡସ୍ ଏକାଠି କରିଥିବା କମିଟି ଏବଂ ସେଂଟ୍ରାଲ୍ ମସଜିଦ୍ କମିଟିର ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ତତ୍ସହିତ ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ, ମହିଳା ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମନେରଖିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ, ଯେଉଁମାନେ ଅନେକ ବର୍ଷରୁ ଏହି ମସଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜ ନିଜର ଯୋଗଦାନ/ଅଂଶ ଦେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିବା ବହୁତ ଜରୁରୀ ।

ଅମୀର ସାହେବ କହିଲେ: ଏହି ମସଜିଦ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନେ ୬୫୦୦ ଘଂଟା ବିନା କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନେଇ କାମ କରିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ କାମ କରିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ । ମୁଁ ହଜୁର ଅନୁରୋଧ ଗୋଟିରେ ସେ ସମସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି ।

ଏହାପରେ ଡକ୍ଟର ରାଜନେତା **Jerzy Soetekouw** ଯାହାଙ୍କ ସମ୍ଭବ ଲେବର ପାର୍ଟି (**PVDA**) ସହିତ ରହିଛି ଓ ସେ ୨୦୧୮ ମସିହାରୁ ଜଣେ **Alderman** ଭାବେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ବ୍ୟତିତ ସେ ଅଲମ୍ଫେରେ ସହରର ଡେପୁଟି ମେୟର ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ସେ ନିଜ ଅଭିଭାଷଣରେ କହିଲେ: ଆଜି ଏଠାକୁ ଆସିବା ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ ଓ ମୋ ପାଇଁ ଗୌରବର କଥା । ଏହି ମସଜିଦ୍ ଉଦଘାଟନା ଉତ୍ସବରେ ଆପଣମାନେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିବା ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି । ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଜାଣିଥିବେ ଯେ ଏହି କସ୍ବା (ଛୋଟସହର)ଟି ୪୨ ବର୍ଷ ପୁରୁଣା ସହର । ଏହିଭଳି ଏହା ହେଉଛି ହଲାଣ୍ଡର ସବୁଠାରୁ ନୂଆ ସହର ତେଣୁ ଆପଣମାନେ ଏକ ନୂଆ ଭୁଇଁରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି କସ୍ବାର ଜନସଂଖ୍ୟା ଶୂନ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଦୁଇଲକ୍ଷ

ଦଶ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଂଚିଗଲା । ସାରା ଦୁନିଆରୁ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ଲୋକମାନେ ଏଠାରେ ଆସି ବସବାସ କଲେ । ତେଣୁ ଆଜି ଆମେ ୧୪୦ ଟି ଦେଶର ଲୋକେ ୧୧୯ ଟି ଜାତିର ସଦସ୍ୟ ଏଠାରେ ଏକତା ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟର ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରୁଅଛେ । ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକେ ଏକତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ଶକ୍ତି ମିଳିଥାଏ । ଆମେ ଏକାଠି ହୋଇ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରିବା ଓ ଜଣେ ଅନ୍ୟଠାରୁ ନୂଆ ନୂଆ କଥା ଶିଖି ପାରିବା । ଏହି ମସଜିଦ୍ ଓ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ “ପ୍ରେମ ସଭିକ ପାଇଁ ଘୃଣା କାହାକୁ ନାହିଁ” ମତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଆମେ ଆଜି ଏକ ନୂଆ ଯମାତ (ସମ୍ପ୍ରଦାୟ)କୁ ଏହି ସହରରେ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛୁ ।

ଡେପୁଟି ମେୟର ଏବଂ **Alderman** ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ଏହିପରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସମାଜକୁ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛି । ହୁଁ ଯଦି ଆପଣ ଏହି ଐକ୍ୟ ମନୋଭାବକୁ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଅଛନ୍ତି, ତେବେ ତା’ ପାଇଁ ଆମର ଦୁଇଟି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଏହା କି ଅଲମ୍ଫେରେ ସହରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରୀକଙ୍କ ମୂଲ୍ୟୁଆ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବା ଉଚିତ । ଅଲମ୍ଫେରେ ସହରରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧିନତା ହାସଲ ଅଛି ଯେ ଆପଣମାନେ କୌଣସି ବିଷୟ/ଧର୍ମ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଆସ୍ଥା ରଖିପାରନ୍ତି ଓ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁତାବକ ଜୀବନଯାପନ କରିପାରିବେ । ତେଣୁ ସମସ୍ତ ନାଗରୀକର ଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ସେ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କ ସହିତ ସୁସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରୁ । ଏହି ସହରଟି ବିଭିନ୍ନ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭରି ହୋଇ ରହିଥିବାର ଦେଖି ଅନୁମାନ ହୋଇଯାଉଛି ଯେ ଏଠାରେ ନୂଆ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ହେବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି ଓ ଏହା ବହୁତ ଉତ୍ତମ କଥା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ଆମେ କେବଳ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିଁ ସ୍ୱାଧିନ ବୋଲାଉପାରିବା ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକାରକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯିବ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ ଏହି ସହରରେ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବିବ । ଏଠାରେ ପୋଲିସ୍ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ନାଏବ ମେୟର ରୂପେ ଏଠାକୁ ଆସିଛି । ତେଣୁ ଆପଣମାନଙ୍କର ଯେ କୌଣସି ଧର୍ମ ଓ ଆସ୍ଥା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଆପଣମାନେ ଏହି ସହରର ପ୍ରଶାସନ ଉପରେ ଭରସା କରିପାରିବେ ।

ତୃତୀୟ କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଯମାତରୁ ବହୁତ କିଛି ଶିଖିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । କାରଣ ଯେମିତି ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ କହିସାରିଛି ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏହି ସହରରେ ନୂଆ ଓ ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଗୋଟିଏ କମ୍ୟୁନିଟିକୁ ଜନ୍ମ ଦେଉଅଛେ । ଆମର ଏଠାରେ ଏକ ଅନୁପମ ସ୍ଥାନ ରହିଛି କାରଣ ସମଗ୍ର ଯୁରୋପରେ କେବଳ ଆମ ସହର ହିଁ ହେଉଛି ଏପରି ଏକ ସହର

ଯେଉଁଥିରେ ଗୋଟିଏ ପିଢ଼ି ହିଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଛି । ଏହି ସହରରେ ଇତିହାସ ବହୁତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ । ତେଣୁ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଏହି ସହରର ଇତିହାସ ଲେଖୁଛେ । ଏହି ମସଜିଦ୍ ଉଦଘାଟନ ହେବା ମଧ୍ୟ ଏହାର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ । ମୋର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ଯେ ମୁଁ ଓ ଏହି ସହରର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ଯମାତରୁ ବହୁତ କିଛି ଶିଖିବେ । ମୁଁ ଏକଥା ଡେପୁଟି ମେୟର ଭାବେ କହୁନାହିଁ ବରଂ ଏହି ସହରର ଜଣେ ବାସିନ୍ଦା ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ କହୁଅଛି ।

ଡେପୁଟି ମେୟର ସାହେବ ନିଜ ଅଭିଭାଷଣ ଶେଷରେ କହିଲେ ଯେ ଲିଖିତ ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ କୃପା କରନ୍ତୁ । ଆସନ୍ତୁ ଆମେ ସମେତ ମିଳିମିଶି ଏହି ମହାନ ସହରରେ ଏହି ମସଜିଦ୍ ଉଦଘାଟନା ଉତ୍ସବକୁ ପାଳନ କରିବା । ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଏବଂ ଏ ଅବସରରେ ଏଠାରେ ଯୋଗଦେଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ବହୁତ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଛି । ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ତା’ପରେ ହଜୁର ଅନୁରୋଧ ଅ:ବ:ଅ ୬:୪୦ ମିନିଟ୍ରେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଅଭିଭାଷଣ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସେହି ଅଭିଭାଷଣ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଅନୁବାଦରୁ ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତରଣ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଉଅଛି ।

ହଜୁର ଅନୁରୋଧ ଅ:ବ:ଅଙ୍କ ଭାଷଣ
ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ ପାଠ କରିବାପରେ ହଜୁର ଅନୁରୋଧ ଅ:ବ:ବ କହିଲେ: ସମ୍ମାନୀୟ ଅତିଥିଗଣ! ଆପଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଆଲ୍ଲା ତାଲାଙ୍କ ତରଫରୁ କୃପା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ଓ ଆଶିଷ ମିଳୁ । ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି ଯେ ଆପଣମାନେ ଆମର ଏହି ସହରର ମସଜିଦ୍ ଉଦଘାଟନା ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେଇଛନ୍ତି ଓ ଆମ ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଆଜିକାଲି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ରହୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଇସ୍ଲାମ୍ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସମ୍ଭବରେ ଭୟ ଓ ଶଙ୍କା ମନୋଭାବ ରଖିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ବହୁତ ଲୋକେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କଠାରୁ ଭୟ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣମାନଙ୍କର ଏଠାକୁ ଆସିବା ଓ ଆମ ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏହା ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ଯେ ଆପଣମାନେ ଖୋଲା ହୃଦୟ ରଖିଛନ୍ତି ଓ ବିଭିନ୍ନ କମ୍ୟୁନିଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଆସ୍ଥା ରଖିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଛନ୍ତି ।

ଏଥିରେ ଆପଣମାନଙ୍କ ଆନ୍ତର୍ଧର୍ମ ବାର୍ତ୍ତାଳାପାର ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ଓ ଏଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଆପଣମାନେ ମାନବିକ ଅଧିକାରର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଖୁବ୍ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଏଥି ସକାଶେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସହୃଦୟତାର ସହିତ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛି ଏବଂ ଏ ବିଶ୍ୱାସ

ହଜୁର ଅମୀରୁଲ୍ ମୁନିନିନ୍ କୀର୍ତି ବାଣୀ
 “ଆମେ ଅହେମଦୀମାନେ ହିଁ ସଂସାରବାସୀଙ୍କୁ ଇସ୍ଲାମର ସୁନ୍ଦର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ଭବରେ ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଜରୁରୀ କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ଆମକୁ ଅଲ୍ଲା ତାଲାଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ । ”
 (ଖୁଦ୍ବା ଜୁମା ପ୍ରଦତ ୩ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୭)
 ଚାଲିବେ ଦୁଆ: *Sajid Khan S/o Sultan Ahemad & Family, Jamat Ahmediyya, Madhuban Paradip (Odisha)*

ନୂରୁଲ୍ ଇସ୍ଲାମ୍ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଏହି ଦେୟମୁକ୍ତ ନଂ ରେ ଫୋନ କରି ଆପଣମାନେ ମୁସଲିମ୍ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟା ସମ୍ଭବରେ ଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିପାରିବେ ।
ଦେୟମୁକ୍ତ ନଂ: ୧୮୦୦ ୧୦୩ ୨୧୩୧
 ସମୟ: ପ୍ରତ୍ୟହ ସକାଳ ୮:୩୦ ରୁ ରାତି ୧୦:୩୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଛୁଟି ରହିବ)

ରଖିଛି ଯେ ଆମ ଧର୍ମ ଆମକୁ ଏ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛି ଯେ ଧର୍ମ ହେଉଛି ମଣିଷର ନିଜ ମନ/ ହୃଦୟର ମାମଲା ଯାହାକୁ ସେ ବିନା କୌଣସି ବାଧ୍ୟ ବାଧକତାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ଏ ବିଷୟରେ ପବିତ୍ର କୁରାନ୍ ଆନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛି ଯେ ଧର୍ମ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୌଣସି ବାଧ୍ୟ ବାଧକତା ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ ଜୋର ଜବରଦସ୍ତି ନାହିଁ । ମସ୍ଜିଦ୍‌ର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କେବଳ ଏକ ଧାର୍ମିକ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ । ଏଥିରେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବନାହିଁ ଯେ ଆମେ ଅହେମଦୀ ମୁସଲମାନମାନେ ନିଜ ମସ୍ଜିଦ୍ ସହିତ ଆନ୍ତରିକତା ରଖିଥାଉଁ ତେଣୁ ମସ୍ଜିଦ୍‌ର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଆମ ପାଇଁ ବହୁତ ଆବେଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଆନନ୍ଦର ଅବସର ଯେ ଆମକୁ ଏହି ସହରରେ ଖୁଦାତାଲାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବତାଯାଇଥିବା ଶୈଳୀ ମୁତାବକ ତାହାର ଉପାସନା କରିବାକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ମିଳିଗଲା । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ସମସ୍ତ ଏହି ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି ଯଦିତ ଏହା ସହିତ ଆପଣମାନଙ୍କର କୌଣସି ଆନ୍ତରିକ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ତ୍ଵେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ସାମିଲ ହେବାପାଇଁ ଆପଣମାନେ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପ୍ରମାଣ ହେଉଛି ଯେ ଆପଣମାନେ ବହୁତ ସ୍ନେହ, ଖୋଲା ହୃଦୟର ମାଲିକ ଓ ସହିଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ଏଥିରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ ଆପଣମାନେ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କାରଣ କଣ ? ମୁଁ ଏଥିଯୋଗୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରୁଅଛି କାରଣ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ଆତ୍ମା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଜ୍ଞାନ ଆହାରଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ସେହି ବିଭାଜନକାରୀ ପାଚେରୀକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଯାହା ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାଜି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି । ସେହିପରି ଏତଦ୍‌ଦ୍ଵାରା ସେହି ସମସ୍ତ ବିଭ୍ରାତମୂଳକ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଶେଷ କରିଦିଏ ଯାହା ଅକାରଣରେ ଅସ୍ଥିରତା ଓ ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ: ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ଏହା ମୋ ପାଇଁ ଓ ଶାନ୍ତି ଚାହୁଁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁସଲମାନ ପାଇଁ ବହୁତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ କୌଣସି ଅଣମୁସଲମାନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଇସ୍ଲାମ୍ ପ୍ରତି ଭୟ ଓ ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ହେଉ ଓ ଅନେକ ଲୋକ ଏହା ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ ମୁସଲମାନ ଓ ମସ୍ଜିଦ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ବିପଦ । ଯେବେକି ବାସ୍ତବିକତା ହେଉଛି ଏହାର ବିପରୀତ । ଅତଏବ ଯଦି ସ୍ଥାନିୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କିଛି ଶଙ୍କା ଓ ସନ୍ଦେହ ରହିଥିବ ତା’ ହେଲେ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ ହେବାର

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଏଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛି ଯଦ୍ଵାରା ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଉତମ ରୂପେ ମସ୍ଜିଦ୍‌ର ଗୁରୁତ୍ଵକୁ ବୁଝିପାରିବେ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ରହୁ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ମସ୍ଜିଦ୍ ଶାନ୍ତି ଓ ମାନବଜାତି ପାଇଁ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇନାହିଁ ଏବଂ ଖୁଦାତାଲା ଓ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାଣୀ ଜଗତର ହକ୍ ପ୍ରଦାନ କରୁନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି ମସ୍ଜିଦ୍ ଫସା ଅଟେ ।

ଇସ୍ଲାମର ଇତିହାସ ଉପରେ ସମାନ୍ୟତମ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାପ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି ଯେ ଇସ୍ଲାମ୍‌ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ହଜ୍‌ରତ୍ ମୁହମ୍ମଦ୍ ମୁସ୍ତଫା ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଯୁଗରେ ଏହି ଭଳି ଏକ ତଥାକଥିତ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠି ଖଳ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟକୁ ଦୁଃଖ ଦେବାପାଇଁ ଯୋଜନା କରୁଥିଲେ ଓ ସମାଜକୁ ବିଭାଜନ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇଥିଲେ । ଏମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘୃଣାଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରି ଉତ୍ସୁକାଉଥିଲେ । ଏଥବରେ ସେମାନେ ମୁସଲମାନ ଓ ଇହୁଦୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ପବିତ୍ର କୁରାନ୍‌ରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଅଲ୍ଲାଃ ତାଲା ରସୁଲ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲେ ସ:ଆ:ସଙ୍କୁ ସେହି ମସ୍ଜିଦ୍‌ଟିକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । କାରଣ ଏହା ଖରାପ ନିୟତରେ ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା । ଯେମିତି କି ମୁଁ ଏହା କହିସାରିଛି । ତେଣୁ ଏହି ଘଟଣାଟି ସର୍ବଦା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଚେତନତାର ବାଟା ଦେଉଅଛି । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ମସ୍ଜିଦ୍ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ ହେଉନାହିଁ କି ଲୋକମାନେ ଜଣେ ଅନ୍ୟଜଣଙ୍କର ଅଧିକାର ଦେଉଥିବେ, ବରଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆତଙ୍କବାଦ, ଚରମପନ୍ଥା, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଉଥିବ, ତେବେ ତାହା କଦାପି ନିଜର ପୁଣ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଓ ନା ପ୍ରକୃତ ମସ୍ଜିଦ୍ ବୋଲାଯିବାର ହକ୍ ରଖିବ । ମସ୍ଜିଦ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେତେବେଳେ ଯାଇ ପୂରଣ ହୋଇପାରିବ ଯେବେ ନମାଜିମାନେ ଏ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ କରି ସେଥିରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ ଯେ ସେମାନେ କେବଳ ସେଥିରେ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଉପାସନା କରିବେ ଓ ମାନବ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ମୁଁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେ, ଗୋଟିଏ ମସ୍ଜିଦ୍ କେବଳ ଧାର୍ମିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉପାସନା ପୀଠ ହୋଇଥାଏ ଓ ସେଥିରେ ସବୁପ୍ରକାର କୁକର୍ମ କରିବା ବାରଣ ହୋଇଥାଏ ଓ ଏହା କେବଳ ପବିତ୍ର ସ୍ଥାନ ହୋଇ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳକାମନା

ନିମନ୍ତେ ହୋଇଥାଏ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ମସ୍ଜିଦ୍‌ରେ କେବଳ ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବାପାଇଁ ରହିଛି ଯେଉଁଥିରେ ଖୁଦାତାଲାଙ୍କ ଉପାସନା କରିବା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଉଥିବ ଅଥବା ଇସ୍ଲାମ୍‌ର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଉଥିବ ଅଥବା ସମାଜର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଉଥିବ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ମସ୍ଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ କରିଥାଉ ସେଠାରେ ଆମେ ଖୁଦାତାଲାଙ୍କ ଉପାସନା କରିବା ନିମନ୍ତେ, ପାଠବେଳା ନମାଜ ନିମନ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥାଉ ଓ ନିଜର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ଚାରିତ୍ରିକ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଧାର୍ମିକ ପ୍ରୋଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିଥାଉ ଓ ସେଠାରେ ଆମେ ନିୟମିତ ଏଭଳି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିଥାଉ ଯେଉଁଥିରେ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କର ଓ ସମାଜର ସେବାପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥାଏ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଆମେ ସେଠାରେ ଏଭଳି ଯୋଜନା ତିଆରି କରିଥାଉ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଗରିବ ଓ ଅଭାବି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଅନାଥମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପୂରଣ ହୋଇପାରିବ । ସେହିଭଳି ସମାଜର ବଂଚିତ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଖାଇବା ଓ ପିଇବା ପାଇଁ ଦାନା ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇପାରିବ । ଈଶ୍ଵରଙ୍କ କୃପାରୁ ଏହିଭଳି ସମାଜ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ଵରାନ୍ୱିତ କରିବାପାଇଁ ଆମେ ଗୋଟିଏ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କଲ୍ୟାଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ “ହୁମାନିଟି ଫାଷ୍ଟ” ନାମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଅଛୁ । ଆମେ ସାରା ବର୍ଷ ସ୍ଥାନିୟ ସ୍ତରରେ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ ଚାରିତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସଭାସମିତି ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିଥାଉ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଆଫ୍ରିକାରେ ଯେଉଁଠି ଆମେ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଇସ୍ଲାମ୍‌ରେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଉଅଛୁ । ସେଠାରେ ମସ୍ଜିଦ୍ ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରୁଅଛୁ । ସେଠାରେ ଆମେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସବୁଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରୁଅଛୁ ।

ଆମେ ସେଠାରେ ଡାକ୍ତରଖାନା, କ୍ଲିନିକ୍ ଏବଂ ସ୍କୁଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ କରିଥାଉଁ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତିର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇଥାଉ । ବାସ୍ତବପକ୍ଷେ ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଆମ ସ୍କୁଲ୍ ଓ ଆମ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଆମ ଯମାତ୍ ସହିତ ନାହିଁ ।

ହଜୁର ଅନୂର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ପୁଣି କେବଳ ହିଁ କେବଳ ମାନବ ସମାଜର ସେବା ଓ ବଂଚିତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନେଇ ଆମେ ଏହି ମାନବଜାତିର ସେବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଆରମ୍ଭ କରିଛୁ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଆଫ୍ରିକାର ଦୂରଦୂରାନ୍ତ ଦେହାଡ଼ି ଇଲାକା ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ସୁଦ୍ଧ ପାଣି ଯୋଗାଡ଼ଅଛୁ । ଆମ ଇଞ୍ଜିନିୟରମାନେ ବୋର୍ ବାହାର କରି ନଳକୂପ ଲଗାଉଛନ୍ତି ଯଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାନିୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସହଜରେ ଶୁଦ୍ଧ ପାଣି ମିଳିଯାଉଛି । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣମାନେ ନିଜ ଆଖିରେ ଏହାକୁ ନ ଦେଖିନେବେ ଆପଣମାନେ ଏକଥାକୁ ବିଶ୍ଵାସ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ, କେଉଁଭଳି ସେହି ସ୍ଥାନିୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ ପାଣି ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ପାଇପ ଯୋଗେ ବହିଯାଉଥିବାର ଦେଖି ଖୁସି ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରିବ ଓ ଦରିଦ୍ର ନିରାହ ପିଲାମାନେ ନିଜର ଖୁସିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତିନାହିଁ । ଏହି ସ୍ଥାନିୟ ଲୋକମାନେ ପିଡ଼ିଦର ପିଡ଼ି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପାଣିପାତ୍ର ଓ ବାଲଟି ଇତ୍ୟାଦି ରଖି ମାଲଲ ମାଲଲ ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରି ଘରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ପୋଖରୀରୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁପାଣି ପାଇଁ ଏମାନେ ଏତେ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ବହୁତ ମଜଲାପାଣି ଓ ଅନେକ ରୋଗର କାରଣ ହୋଇଥାଏ । ସୂତରାଂ ଏହିଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ନିରାଶ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତାଜା ଓ ଶୁଦ୍ଧ ପାଣି ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ସେତେବେଳେ ଏମିତି ଲାଗୁଛି ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ପୃଷ୍ଠା- ୦୨ ରେ ଦେଖନ୍ତୁ...

ଦୁହିସ୍ ନବତ୍ଵି ସ:ଆ:ସ
“ନମାଜ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଶିର୍କ୍ ଏବଂ କୁଫର୍ (ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ସମକକ୍ଷ କରିବା ଓ ଅମାନ୍ୟକାରୀ)ର ନିକଟତର କରିଦିଏ”
(ମୁସ୍‌ଲିମ୍, କିତାବୁଲ୍ ଇମାନ)
ତାଲିକ୍‌ବେ ଦୁଆ: *Majlis Lajna Imaillah,*
Jamat Ahmadiyya, Kerang (Odisha)

କଲାମୁଲ୍ ଇମାନ୍ (ପୁନଃଅବତାରଙ୍କ ବାଣୀ)
“ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପୋଷରେ ତୁମର ମାମଲା ସଫା ନ ରହିଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୁଦାତାଲାଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ମାମଲା ସଫା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ”
(ମଲ୍‌ୟୁଜାତ୍, ଖଣ୍ଡ-୫, ପୃ-୪୦୭)
ତାଲିକ୍‌ବେ ଦୁଆ: *Faiza Noor, D/o- Dr. Manzoor Hussain Sb,*
Jamat Ahmadiyya, Kerang (Odisha)

ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ଓଡ଼ିଆ ଡି.ଟି.ପି ଜନିତ କେତେଗୋଟି ଅସଲ ଅକ୍ଷର ସଠିକ ଲେଖା ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଦ୍ଵିତୀୟ ତ, ଅଂ, ଅଂ ଇତ୍ୟାଦି । ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଉକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ ପଢ଼ିନେବେ ।

<p>EDITOR Qamarul Haque Khan Sub-Editor : Maqsood Ali Khan Mob : (+91) 9437128786 e-mail : odiabadar@gmail.com</p>	<p>REGISTERED WITH THE REGISTRAR OF THE NEWSPAPERS FOR INDIA AT NO PUNODI/2016/68750</p> <p>ସାପ୍ତାହିକ ବଦର Weekly BADAR କାଦିଆନ Qadian Dist: Gurdaspur (Pb.) INDIA Qadian - 143516</p> <p>Postal Reg. No.GDP-40/2020-2022 Vol.5 Thursday 15 Oct 2020 Issue No. 42</p>	<p>MANAGER NAWAB AHMAD Mobile. : +91 - 94170-20616 e-mail : managerbadarqnd@gmail.com</p>
--	---	--

ANNUAL SUBSCRIPTION:Rs.500/- (Per Issue:Rs.9/-) (WEIGHT - 20-50gms/issue)

ସମ୍ପାଦନା ହଜୁର ଅନୁର ମୁନିନିନ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହିଲ୍ ଖାମିସ୍ ଅ:ବ:ଅ କ୍ ମୁରୋପ ଗସ୍ତ - (ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୯)

୩୦ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୯ (ସୋମବାର) ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରେସ୍ କନ୍ଫରେନ୍ସର ବଳକାଅଂଶ

ତା'ପରେ ଜଣେ ସାମ୍ବାଦିକ ପଚାରିଲେ ଯେ ଏଠି ପ୍ରେସ୍ କନ୍ଫରେନ୍ସରେ କୌଣସି ମହିଳା ନଥିଲେ, ଏହାର କାରଣ କଣ? ଏଥିରେ ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ମୁଁ ଏକଥା ଜାଣିନାହିଁ କି କୌଣସି ମହିଳା ଏଠାକୁ କାହିଁକି ଆସିନାହାନ୍ତି? ନଚେତ୍ ମୁଁ ଯେବେ ଜର୍ମାନୀ, ଆମେରିକା ବା କାନାଡା ଇତ୍ୟାଦି ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଗସ୍ତ କରିଥାଏ, ସେଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରେସ୍ କନ୍ଫରେନ୍ସରେ ଅନେକ ମହିଳା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ପୁଣି ପତ୍ରକାରଜଣଙ୍କ ପଚାରିଲେ ଯେ କଣ ମହିଳାମାନେ ଏହି ମସଜିଦ୍ କୁ ଆସିପାରିବେ ଓ କଣ ସେମାନେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସହିତ ନମାଜ ପାଠ କରିପାରିବେ? ଏଥିରେ ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ପ୍ରଥମ କଥା ହେଉଛି ଏହା କି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ମସଜିଦ୍ ଆସିବାପାଇଁ ଅନୁମତି ଅଛି । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ ଏହି ମସଜିଦ୍ରେ ନମାଜ ପଢ଼ିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁମତି ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆମ ଧର୍ମାନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଅନୁସାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ନମାଜ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନମାଜ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ଥିବା ହଲ୍ ସଦୃଶ ଏକ ହଲ ପୃଥକ ରୂପେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଅଛି । କଦାଚିତ୍ ଏହି ହଲ୍ ଏକତ୍ର ମଧ୍ୟ ଥାଏ । ବେଳେବେଳେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ହଲ ମସଜିଦ୍ରେ ଉପର ଭାଗରେ ଥାଏ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କର ତଳ ଭାଗରେ ଓ ବେଳେବେଳେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ତଳେ ଥାଏ ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଉପରେ ଥାଏ । ଆମ ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଯଦି ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ପୃଥକ ପୃଥକ ରହି ନମାଜ ପଢ଼ିବେ ତେବେ ବହୁତ ଉତ୍ତମ ଭାବେ ନମାଜ ପଢ଼ିବା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ହୋଇପାରିବ ।

ପୁଣି ସେହି ପତ୍ରକାର ଜଣଙ୍କ ପଚାରିଲେ ଯେ କଣ ଅଣମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ମସଜିଦ୍ରେ ଆସି ଉପାସନା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଅଛି କି? ଏଥିରେ ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ କହିଲେ, ଇସ୍ଲାମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ହଜୁର ମୁହମ୍ମଦ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ଯୁଗରେ ମହାମହିମ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ନିକଟକୁ ନକରାନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଇସାଇ ପ୍ରତିନିଧିମଣ୍ଡଳ ଆସିଲା । ସେମାନେ ପ୍ରେମରେ ମୁହମ୍ମଦ ସ:ଆ:ସଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଆପଣ ସ:ଆ:ସ ଏହା ଅନୁଭବ

କଲେ ଯେ ଏମାନେ କିଛିଟା ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଭବ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏହା ଦେଖି ରସୁଲେ କରୀମ୍ ସ:ଆ:ସ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହାର କାରଣ ପଚାରିବାର ପ୍ରତିନିଧିମଣ୍ଡଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ଆମ ଉପାସନା କରିବାର ବେଳ ହୋଇଗଲାଣି । ବୋଧ ହୁଏ ସେହି ଦିନଟି ରବିବାର ଥିଲା । ଆମ ପାଇଁ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠି ଆମେ ଆମ ଧର୍ମ ଓ ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଉପାସନା କରିପାରିବୁ । ଏହା ଶୁଣି ରସୁଲେ କରୀମ୍ ସ:ଆ:ସ କହିଲେ ଯେ ଆପଣମାନେ ଆମର ଏହି ମସଜିଦ୍ରେ ବସିଛନ୍ତି, ଆପଣ ଏଠି ନିଜ ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଓ ନିଜ ଶିକ୍ଷା ମୁତାବକ ଉପାସନା କରିପାରିବେ ।

ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ ପୁଣି କହିଲେ: ମସଜିଦ୍ ଓ ଉପାସନା କରିବାପାଇଁ ହିଁ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାଏ । ଯିଏ ମଧ୍ୟ ଏକ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରତାପଶାଳୀ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଉପାସନା କରିବାକୁ ଚାହଁବ ତାକୁ ଏଠାକୁ ଆସି ଉପାସନା କରିବାପାଇଁ ଅନୁମତି ଅଛି । ଏଠାରେ ମୃତ ତ ରଖାଯାଏନାହିଁ ତେଣୁ ଯଦି ଆପଣ ଏକ ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଉପାସନା କରିବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି, ତେବେ କରିପାରିବେ । ସେଥିଯୋଗୁଁ ରସୁଲେ କରୀମ୍ ସ:ଆ:ସ ମଧ୍ୟ ଇସାଇମାନଙ୍କୁ ନିଜ ପ୍ରଥା ମୁତାବକ ଉପାସନା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରେସ କନ୍ଫରେନ୍ସ ପରେ ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ ମସଜିଦ୍ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ମିଶନ୍ ହାଉସ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଦର୍ଶନ କଲେ ।

ମସଜିଦ୍ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଜାଗାର ମୋଟ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ହେଉଛି ୧୨୮୩ ବର୍ଗମିଟର । ଏହି ଜାଗା ଖଣ୍ଡିକ ତ୍ରିସେମ୍ବର ୨୦୧୨ ମସିହାରେ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ୬୬ ହଜାର ଯୁରୋ ବିନିମୟରେ ଖରିଦ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତ୍ରିସେମ୍ବର ୨୦୧୪ ମସିହାରେ ଏହି ଜମି ଖଣ୍ଡିକ ଯମାତ୍ ନାମରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି କରାଗଲା ।

୭ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ ନିଜର ହଲାଣ୍ଡ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ମସଜିଦ୍ ବଜତୁଲ୍ ଆର୍ଫିୟତ୍ ର ଶିଳାନ୍ୟାସ କରିଥିଲେ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୬ ଔପଚାରିକ ଭାବେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ମସଜିଦ୍ରେ ନିର୍ମାଣ ଯେତିକି ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଛି, ତାହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ହେଉଛି ୫୫୮ ବର୍ଗମିଟର । ଏହି ମସଜିଦ୍ ଦୁଇ

ମହଲା ବିଶିଷ୍ଟ । ମିନାରର ଉଚ୍ଚତା ହେଉଛି ସାତେ ଅଠର ମିଟର । ମସଜିଦ୍ରେ ଗମ୍ଭୁଜ ବଡ଼ ଆକାରର ଓ ତାହା ଫାଇବର ଗ୍ଲାସ୍ରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି । ଏହି ଗମ୍ଭୁଜଟି ଅହେମଦୀୟା ଆର୍କିଟେକ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ଏଶୋସିଏଶନ୍ ପାକିସ୍ତାନ (Ahmadiyya Architect & Engineers Association Pakistan) ତିଆରି କରି ପଠାଇଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ Multipurpose Hall ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ମସଜିଦ୍ ଏବଂ Multipurpose Hall ଟିକୁ ସାମିଲ କରି ଦୁଇଶହରୁ ଅଧିକା ଲୋକେ ନମାଜ ପାଠ କରିପାରିବେ । ମୁରବା ହାଉସ୍ରେ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ହେଉଛି ୧୧୧ ବର୍ଗମିଟର । ସେଥିରେ ବେଡ୍‌ରୁମ୍ ଏବଂ ସିଟିଙ୍ଗ୍ ରୁମ୍ ବ୍ୟତିତ୍ କିଚେନ୍ ଓ ଦୁଇଟି ଡ୍ଵାଶ୍ଵରୁମ୍ ସାମିଲ ଅଛି ।

Multipurpose Hallର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ୫୨.୫ ବର୍ଗମିଟର । ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ଫ୍ଲୋରରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଯମାତ୍ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ଏରିଆ, ଯମାତି କିଚେନ୍, ଗୋଟିଏ ଷୋର, ତାରୋଟି ବଜତୁଲ୍ ଖଲା (ପାଇଖାନା) ଏବଂ ଡ୍ଵକୁ କରିବାପାଇଁ ଜାଗା ତିଆରି ହୋଇଛି । ସେହିଭଳି ଲଜ୍ ନାମାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ତାରୋଟି ପାଇଖାନା ଓ ଡ୍ଵକୁ ପାଇଁ ଜାଗା ତିଆରି କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ମସଜିଦ୍ରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଣା ଅଧିକେ ୧୮ ଲକ୍ଷ ୮୧ ହଜାର ଯୁରୋ କରାଯାଇଛି ।

ମସଜିଦ୍ରେ ଉଦ୍ଘାଟନା ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସଭାର ଅୟୋଜନ

ମସଜିଦ୍ ଉଦ୍ଘାଟନା ହେବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସଭାର ଆୟୋଜନ ମସଜିଦ୍ରେ ବାହ୍ୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଅଲଗା ଅଲଗା ସାମିୟାନା ଲଗାଯାଇ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଜିର ଏହି ସଭାଟି ଏଥିଯୋଗୁଁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯେ ଆଜିଠାରୁ ୬୪ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ହଲାଣ୍ଡର ଭୂମିରେ ଯମାତ୍ ପ୍ରଥମ ମସଜିଦ୍ “ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ” Den Haag ଠାରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଜି ୬୪ ବର୍ଷ ପରେ ଅଲମ୍ପେରେ ସହରରେ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟା ହଲାଣ୍ଡ ଆଉ ଏକ ମସଜିଦ୍

ନିର୍ମାଣ କରିଛି ଓ ତାହା ଏକ ଉଦ୍ଘାଟନା ହେଉଅଛି ।

ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅଙ୍କ ଆଗମନ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଅତିଥିଗଣ ସାମିୟାନା ଭିତରେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ଥାନରେ ବିରାଜମାନ ହୋଇସାରିଥିଲେ । ଏହି ସଭାରେ ସାମିଲ ହୋଇଥିବା ଅତିଥିମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୮୫ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଲମ୍ପେରେ ସହରର ଡେପୁଟି ମେୟର, ବିଭିନ୍ନ ଇଲାକାର କାଉନ୍ସିଲର, ସରକାରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଧି, ପୋଲିସ୍, ସିକ୍ୟୁରିଟି ପ୍ରତିନିଧି, ହିନ୍ଦୁ କମ୍ୟୁନିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ସିଖ୍ କମ୍ୟୁନିଟିର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନେତା, Jewish Community ର ପ୍ରତିନିଧି, ଡାକ୍ତର, ପ୍ରଫେସର, ଶିକ୍ଷକ, ଓକିଲ, ବଣିକ, ମସଜିଦ୍ ବଜତୁଲ୍ ଆର୍ଫିୟତ୍ ଅଲମ୍ପେରେ ଆର୍କିଟେକ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଥିବା ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ ସାମିଲ ଥିଲେ ।

ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ମୁତାବକ ୬:୧୦ ରେ ହଜୁର ଅନୁର ଅ:ବ:ଅ ସାମିୟାନା ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଏବଂ ପ୍ରୋଗ୍ରାମର ଶୁଭାରମ୍ଭ ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ପାଠରୁ ହେଲା । ଅତୀତ କମ୍ୟୁନ୍ ଆରିଫ୍ ସାହେବ ତିଲାଓଡ୍ (ପବିତ୍ର କୁରଆନ୍ ଆବୃତ୍ତି) କଲେ ଏବଂ ଏହାର ଇଂରାଜୀ ଅନୁବାଦ ପେଶ୍ କଲେ ।

ତା'ପରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଅଲମ୍ପେରେ ସିଟି କାଉନ୍ସିଲର ସଦସ୍ୟ Ton Van Der Berg ,ଯାହାଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ସୋସିଆଲିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ସହିତ ଅଛି, ସେ ନିଜର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାଷଣରେ କହିଲେ: ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମୁଁ ମାହାମାନ୍ୟ ଶାନ୍ତିଦୂତ ଖଲିଫାଙ୍କୁ ହଲାଣ୍ଡର ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ସହରରେ ସ୍ଵାଗତ କରୁଅଛି । ଆମ ପାର୍ଟି ତରଫରୁ ଆପଣଙ୍କ ଯମାତ୍ରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାଗତ ଜଣାଉଛି, ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଇଲାକାରୁ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରୁ ଆସି ଆଜି ଏଠାରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଜି ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ମୋର ସାଥୀ କାଉନ୍ସିଲମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନ ଜଣାଉଛି । ଇମାମ୍ ଯମାତ୍ ଅହେମଦୀୟା ମୋ ଅନୁମାନ ମୁତାବକ ଆମର ଏହି ଅଲମ୍ପେରେ ସହରକୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଆସିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଥର ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ଆସିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ମହାମାନ୍ୟ ଏହି ମସଜିଦ୍ରେ ମୁଲଦୁଆ ପଥର ରଖିଥିଲେ । ମୁଁ ହଜୁରଙ୍କୁ ଏହି ସହରରେ ଏହି ସୁନ୍ଦର ଅଲମ୍ପେ ନିର୍ମାଣ ଯୋଗୁଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି । ଯଦି ତ ଅହେମଦୀୟାମାନେ ମୁସଲମାନ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ପୃଷ୍ଠା- ୦୯ ରେ ଦେଖନ୍ତୁ...